

W roku 2005 ukazały się następujące wydawnictwa z dziedziny ochrony przeciwpożarowej:

KSIĄŻKI

Komenda Główna PSP

1. **Elementy bezpieczeństwa pożarowego budynków dla słuchaczy kursów kwalifikacyjnych szeregowych i podoficerów PSP**, Komenda Główna PSP, Warszawa 2005, B5, nakład 1000 egz., ss.176.

Książkę pod kierunkiem Waldemara Cholerzyńskiego opracowali: Artur Hetmann i Krzysztof Pielka. Jej treść jest zgodna z programami nauczania kwalifikacyjnego szeregowych i podoficerów PSP.

2. Fiedler Jerzy, **Ochrona przeciwpożarowa w powiecie jeleniogórskim w latach 1945–1950**, Komenda Główna PSP, Warszawa 2005, B5, nakład 450 egz., ss. 208.

3. **Fizykochemia spalania i środki gaśnicze dla słuchaczy kursu kwalifikacyjnego szeregowych Państwowej Straży Pożarnej**, Komenda Główna PSP, Warszawa 2005, B5, nakład 1000 egz., ss. 55.

Książkę opracował zespół pod kierunkiem Krzysztofa T. Kociołka w składzie: Urszula Fietz-Strychalska, Marzena Półka, Jan Kołdej i Bernard Król. Jej tematyka jest zgodna z programem nauczania kwalifikacyjnego szeregowych PSP.

4. **Podstawy pedagogiki i psychologii dla słuchaczy kursu kwalifikacyjnego podoficerów Państwowej Straży Pożarnej**, Komenda Główna PSP, Warszawa 2005, B5, nakład 1000 egz., ss. 122.

Książkę opracował zespół pod kierunkiem Cezarego Dobrodzieja w składzie: Anna Kubicka, Małgorzata Olbryś, Maria Urbańska, Marek Gołębiowski, Marek Kicka i Dariusz Kołodziejski. Jej tematyka jest zgodna z programem nauczania kwalifikacyjnego podoficerów PSP.

5. **Podstawy ratownictwa medycznego dla funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej i innych ratowników Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego**, wyd. II, Komenda Główna PSP, Warszawa 2005, B5, nakład 1000 egz., ss. 200.

Książkę opracował zespół pod kierunkiem Grażyny Gugaty w składzie: Leszek Smolarczyk, Jarosław Wojtania, Karina Jarosławska-Kolman, Jarosław Kubacki i Zbigniew Pietrzak.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie

1. Mizerski Andrzej, Sobolewski Mirosław, Król Bernard, **Zastosowanie pian do gaszenia pożarów**, wyd. II, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa 2005, B5, nakład 100 egz., ss. 124.

Autorzy skryptu podali dokładne informacje o własnościach gaśniczych pian wytwarzanych ze wszystkich typów środków pianotwórczych. Omówili zasady doboru środków pianotwórczych do różnych zastosowań gaśniczych i ratowniczych oraz zakres stosowania pian wytwarzanych za pomocą współczesnych metod. Przedstawili wymagania normatywne dotyczące środków pianotwórczych i pian gaśniczych według Polskich Norm i projektowanych Norm Europejskich, a także zasady doboru intensywności podawania pian w zależności od rodzaju pożaru.

2. Pofit-Szczepańska Melania, Piórczyński Wacław, **Obliczanie parametrów wybuchu i pożarów w czasie katastrof i awarii**, wyd. II, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa 2005, B5, nakład 500 egz., ss. 95.

W pracy opisano metody inżynierskie oceny ilościowej i szacunkowej ryzyka wybuchów w ekspozycjach cieplnych charakterystycznych dla pożarów. Przedstawiono również sposób liczenia strumienia ciepła powstającego podczas pożaru i zjawiska „bleve-fireball”. Przeznaczona jest dla absolwentów studiów inżynierskich Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

3. Pofit-Szczepańska Melania, **Wybrane zagadnienia z fizykochemii wybuchu**, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa 2005, B5, nakład 500 egz., ss. 98.

Autorka skryptu omówiła elementarną teorię wybuchu, proces rozprzestrzeniania się płomienia, elementarną gazodynamikę wybuchów, detonację, wybuchy fizyczne, wpływ własności fizycznych i chemicznych materiałów na powstanie wybuchu.

4. **Wybór testów egzaminacyjnych na studia dzienne w SGSP** (praca zbiorowa), Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa 2005, B5, nakład 500 egz., ss. 238.

Publikacja przeznaczona jest dla osób zainteresowanych podjęciem studiów w SGSP. Zawiera testy egzaminów wstępnych na studia dzienne zawodowe na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego (WIBP) dla strażaków w służbie kandydackiej (z lat 1995–2005) oraz na studia dzienne zawodowe dla osób cywilnych (z lat 2003–2005) wraz z rozwiązaniami. Zamieszczono też testy na studia dzienne zawodowe na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego (WIBC) z lat 2003–2005.

Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu

1. **System szkolenia dla potrzeb ochrony ludności i obrony cywilnej. Wybrana problematyka w zakresie uwarunkowań dydaktycznych procesu nauczania**, Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu, Poznań 2005, B5, nakład 250 egz., ss. 107.

Książka została wydana w związku z warsztatami pt. „System szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej – uwarunkowania organizacyjno-metodyczne procesu nauczania”, które odbyły się 25–27 kwietnia 2005 r. w Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu. Zawiera zbiór wykładów wybitnych ludzi nauki w zakresie organizacji i metodyki zajęć dydaktycznych.

2. **System szkolenia dla potrzeb ochrony ludności i obrony cywilnej. Wystąpienia i materiały problemowe**, Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu, Poznań 2005, B5, nakład 250 egz., ss. 168.

Książka jest zbiorem wykładów wygłoszonych podczas warsztatów pt. „System szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej – uwarunkowania organizacyjno-metodyczne

procesu nauczania”, które odbyły się 25–27 kwietnia 2005 r. w Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu.

Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie

1. **Bezpieczeństwo w transporcie drogowym towarów niebezpiecznych** (praca zbiorowa pod redakcją Krzysztofa T. Kociołka), Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie, Kraków 2005, A4, nakład 150 egz., ss. 102.

Opracowanie zawiera materiały z seminarium na temat bezpieczeństwa przewozu materiałów niebezpiecznych.

2. **Czynne zabezpieczenia przeciwpożarowe w świetle przepisów unijnych** (praca zbiorowa pod redakcją Krzysztofa T. Kociołka), Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie, Kraków 2005, A4, nakład 150 egz., ss. 92.

W pracy zebrano materiały z konferencji poświęconej różnym rozwiązaniom w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych zgodnych z przepisami Unii Europejskiej.

3. **Drogowy przewóz towarów niebezpiecznych. Poradnik dla strażaków OSP** (praca zbiorowa), Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie, Kraków 2005, A4, nakład 200 egz., ss. 102.

Poradnik dla strażaków OSP omawiający zagadnienia przewozu drogowego towarów niebezpiecznych.

4. **Inżynieria bezpieczeństwa pożarowego – zabezpieczenia techniczne** (praca zbiorowa pod redakcją Krzysztofa T. Kociołka), Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie, Kraków 2005, A4, nakład 230 egz., ss. 114.

Praca obejmuje materiały z konferencji poświęconej wybranym aspektom nowoczesnych zabezpieczeń przeciwpożarowych w obiektach inżynieryjnych i budynkach.

5. **Ochrona zabytków na wypadek szczególnych zagrożeń.** Materiały z międzynarodowej konferencji zorganizowanej w dniach 27–29 września 2005 r. w Szkole Aspirantów PSP w Krakowie (praca zbiorowa pod redakcją Krzysztofa T. Kociołka), Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie, Kraków 2005, A4, nakład 250 egz., ss. 160.

Praca przedstawia zasady ochrony zabytków w czasie pokoju i konfliktów zbrojnych.

6. **Wybrane aspekty funkcjonowania numeru alarmowego 112** (praca zbiorowa pod redakcją Krzysztofa T. Kociołka), Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie, Kraków 2005, A4, nakład 200 egz., ss. 40.

Praca obejmuje materiały z konferencji poświęconej doświadczeniom związanym z dotychczasowym funkcjonowaniem numeru 112 oraz ocenę przygotowania PSP do jego wprowadzenia.

Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy

Gil Dariusz, Pojazdy pożarnicze, Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2005, A5, nakład 1500 egz., ss. 86.

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie

1. **Seminarium szkoleniowe w zakresie problematyki certyfikacji urządzeń przeciwpożarowych po wejściu Polski do Unii Europejskiej** (praca zbiorowa), Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie, Józefów 2005, A4, nakład 100 egz., ss. 100.

Książkę, wraz z dołączoną płytą CD, przygotowano dla uczestników seminarium, które odbyło się 8 listopada 2005 r. w CNBOP. Referaty opracowali i wygłosili pracownicy Centrum: Zbigniew Sikorski, Jacek Zboina, Jacek Świetnicki, Paweł Zbrożek i Jerzy Ciszewski. Studiowanie materiałów przygotowanych na seminarium umożliwi wzbogacenie wiedzy funkcjonariuszom pionu kontrolno-rozpoznawczego PSP, a także będzie służyć doskonaleniu procedur i metodyki odbiorów stałych urządzeń gaśniczych i dźwiękowych systemów ostrzegawczych w obiektach. Dostarczy również informacji o stanie prawnym i zasadach wprowadzania wyrobów do obrotu w budownictwie oraz o procedurach uzyskiwania ich certyfikacji i aprobat technicznych.

2. **Symposium „XXV lat ratownictwa wysokościowego w ochronie przeciwpożarowej w Polsce”** (praca zbiorowa pod redakcją Stefana Wilczkowskiego), Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie, Warszawa 2005, A4, nakład 200 egz., ss. 120.

Książkę przygotowano dla uczestników sympozjum zorganizowanego przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, Szkołę Główną Służby Pożarniczej, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej, Mazowiecką Komendę Państwowej Straży Pożarnej, które odbyło się 14–15 października 2005 r. w Warszawie. Zawiera teksty referatów wygłoszonych podczas sympozjum poświęconego ratownictwu wysokościowemu, jego historii, współczesnemu stanowi oraz wytyczeniu kierunków przyszłego rozwoju.

Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach

1. Frątczak Paweł, Pisarek Marek, **Samochody pożarnicze polskiej straży pożarnej**, Wydawnictwo ELAMED w Katowicach, Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, Katowice 2005, B5, nakład 1500 egz., ss. 325.

Autorzy książki od wielu lat zajmują się historią samochodów pożarniczych, jak również ich współczesnymi rodzajami i typami. Przedstawili w niej początki motoryzacji straży pożarnych w Polsce, pierwsze samochody pożarnicze skonstruowane i wyprodukowane w kraju, ich producentów, a także wytwarzanie samochodów pożarniczych w Polsce Ludowej (1948–1989) i w III Rzeczypospolitej Polskiej. Po tekście pracy zamieścili 542 zdjęcia różnych samochodów pożarniczych. Na uwagę zasługuje obszerna bibliografia dotycząca samochodów pożarniczych i motoryzacji straży pożarnych w Polsce.

Książka przeznaczona jest dla osób interesujących się techniką samochodową i motoryzacją straży pożarnych na ziemiach polskich.

2. Witecka Helena, **XXX-lecie Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach**, Centralne Muzeum Pożarnictwa, Mysłowice 2005, B5, nakład 500 egz., ss. 68.

Autorka przedstawiła zarys historii Mysłowic, powstanie i rozwój idei organizacji muzeów pożarnictwa, historię Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach i zbiorów w nim zgroma-

dzonych, wystawiennictwo, opublikowane przez muzeum wydawnictwa oraz najciekawsze muzea i izby tradycji pożarniczych w Polsce.

Pozostałe jednostki ochrony przeciwpożarowej i inni wydawcy

1. Adamek Robert, Konieczny Włodzimierz, **100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Widawie 1905–2005**, Zarząd OSP w Widawie i Urząd Gminy w Widawie, Widawa–Pabianice 2005, A5, nakład 1000 egz., ss. 145.

Książkę wydano z okazji obchodów 100-lecia powstania Ochotniczej Straży Pożarnej w Widawie.

2. Bachta Eugeniusz, **Organizacja i działalność ochotniczych straży pożarnych w gminie Odrzykoń w okresie okupacji niemieckiej (1939–1944)**, Zarząd Gminny ZOSP RP w Wojaśówce, Krosno 2005, A5, ss. 114.

3. **Badanie przyczyn powstawania pożarów** (praca zbiorowa), Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa Oddział w Poznaniu, Poznań 2005, B5, nakład 500 egz., ss. 290.

Publikacja zawiera zbiór 18 referatów z II Międzynarodowej Konferencji nt. „Badań przyczyn powstawania pożarów”, która odbyła się 29–30 września 2005 r. w Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu.

4. Borkowska Zofia, Borkowski Mieczysław, **Ze strażakami po uliczkach starego Jastrowia, burmistrz gminy i miasta w Jastrowiu**, Jastrowie 2005, A4, nakład 1000 egz., ss. 114.

Książka przedstawia historię OSP na tle historii miasta Jastrowia.

5. Chmielewski Wiesław, **Pożarnictwo powiatu człuchowskiego 1945–2005**, Komenda Powiatowa PSP w Człuchowie, Człuchów 2005, B5, nakład 500 egz., ss. 350.

Autor książki przedstawił dzieje pożarnictwa w powiecie człuchowskim w latach 1945–2005.

6. [Drugie] **II Sympozjum Techniczno-Budowlane „Wybrane zagadnienia w procesie budowlanym”**, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa w Koszalinie i Komenda Powiatowa PSP w Koszalinie, Koszalin 2005, A4, nakład 200 egz., ss. 96.

Książka zawiera referaty wygłoszone podczas II Sympozjum Techniczno-Budowlanego, które odbyło się 15–16 grudnia 2005 r. w Mielnie-Unieściu. Jest przeznaczona dla architektów, projektantów, wykonawców oraz służb i instytucji biorących udział w procesie projektowania, ocenie budowy i odbioru obiektów budowlanych.

7. Dzwonkowski Tadeusz, Pendasiuk Leszek, **Dzieje Straży Pożarnej w Zielonej Górze**, Komenda Miejska PSP w Zielonej Górze, Zielona Góra 2005, A5, nakład 1000 egz., ss. 115.

8. **Komenda Wojewódzka Straży Pożarnych i Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie w latach 1950–2005**, praca zbiorowa przygotowana pod kierownictwem Janusza Guzka i Stanisława Piórka, przedmowa Władysław Tabasz, Komenda Wojewódzka PSP w Rzeszowie, Rzeszów 2005, A5, nakład 1000 egz., ss. 112.

Autorzy pracy przedstawili kształtowanie się po II wojnie światowej organizacji i struktur ochrony przeciwpożarowej w okręgu rzeszowskim, później w nowo utworzonym województwie rzeszowskim (od połowy 1944 r. do początku lutego 1950 r.). Następnie bardzo skrótowo ukazali

działalność Wojewódzkiej Komendy Straży Pożarnych w Rzeszowie (1950–1992), powstałej na podstawie uchwalonej przez Sejm Ustawy o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji z dnia 4 lutego 1950 r. Wreszcie opisali syntetycznie powstanie, organizację i pracę Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie, a także wspomnieli o wprowadzeniu 1 stycznia 1999 r. nowego podziału terytorialnego Polski i utworzeniu województwa podkarpackiego (od 1 lipca 1992 r. do 2005 r.).

Oprócz pracy profesjonalnej, autorzy omówili również pozastatutową działalność Komendy Wojewódzkiej PSP w Rzeszowie: wydawanie przez nią od stycznia 1992 r. czasopisma pożarniczego, utworzenie i funkcjonowanie Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa, Sportowego Klubu Pożarniczego „Strażak”, Stowarzyszenia „Na ratunek” im. św. Floriana, a także Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa rozwijającego pracę w województwie rzeszowskim i od 1 stycznia 1999 r. w podkarpackim.

Na końcu pracy zamieścili wykazy organizatorów ochrony przeciwpożarowej w województwie rzeszowskim i kadry kierowniczej działającej w Komendzie Wojewódzkiej Straży Pożarnych i Komendzie Wojewódzkiej PSP w Rzeszowie (lata 1944–2005). Książkę wzbogaca 80 ilustracji.

Przygotowanie publikacji zainspirowały prace nad zorganizowaniem uroczystości nadania sztandaru Komendzie Wojewódzkiej PSP. Stało się to 21 maja 2005 r. z okazji 55. rocznicy powstania w województwie rzeszowskim zawodowej ochrony przeciwpożarowej i Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnych w Rzeszowie, której działalność w nowych warunkach ustrojowych, gospodarczych i społeczno-politycznych od 1 lipca 1992 r. rozwija, rozszerza i wzbogaca Komenda Wojewódzka PSP.

9. Leosz Czesław, Bieźdzedza. **Wieś – szkoła – kosynierzy. Ochotnicza Straż Pożarna – 100-lecie**, Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Bieźdzedzy, Bieźdzedza 2005, A5, nakład 350 egz., ss. 200.

10. Mandziak Joanna, Paślawski Marek, Straszyński Paweł, Fliciński Robert, **Z życia strażaków powiatu lidzbarskiego 1998–2004. Monografia historyczna**, wydano pod patronatem Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lidzbarku Warmińskim, Edytor „WERS” w Olsztynie, Lidzbark Warmiński 2005, A4, nakład 200 egz., ss. 110.

11. Olejnik Tadeusz, **Wieluń polska Guernica – das polnische Guernica**, tłumaczenie na język niemiecki Elżbieta Siuta, Urząd Miejski w Wieluniu, Wieluńskie Towarzystwo Naukowe, Wieluń 2005, B5, nakład 3000 egz., tekst ss. 48, zdjęcia ss. 54.

12. [Osiemnasty] **XVIII Ogólnopolski Festiwal Orkiestr Ochotniczych Straży Pożarnych**. Pod honorowym patronatem marszałka województwa małopolskiego Janusza Sepioła, Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Krynica Zdrój 24-26 czerwca 2005, B5, nakład 2500 egz., ss. 80.

13. Pielużek Anna, **Piotrków i powiat piotrkowski w świetle „Kroniki Piotrkowskiej” 1910–1914**, praca wydana przy pomocy finansowej Urzędu Miasta w Piotrkowie Trybunalskim, Piotrków Trybunalski 2005, B5, ss. 189.

Napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Stanisława Tadeusza Olejnika uzyskała pierwszą nagrodę w konkursie na najlepsze prace magisterskie w 2004 r.

W rozdziale III w podrozdziale 1. „Życie społeczno-polityczne” autorka omówiła zagadnienia ochrony przeciwpożarowej w Piotrkowskim poruszane na łamach czasopisma „Kronika Piotrkowska”.

14. Pulm Markus, **Błędy w taktyce – duże straty**, tłum. z jęz. niemieckiego Jan Kielin i Andrzej Ludwig, Fundacja Edukacja i Technika Ratownictwa, Warszawa 2005, B5, nakład 4000 egz., ss. 144.

15. **Region, kraj, świat. Studia ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Tadeuszowi Olejnikowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin** pod redakcją Janusza R. Budzińskiego, Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie przy Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim, Piotrków Trybunalski 2005, B5, nakład 200 egz., ss. 532.

Księgę poświęcono prof. dr. hab. Stanisławowi Tadeuszowi Olejnikowi – twórcy Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu i jego dyrektorowi w latach 1964–1991, muzealnikowi o uznanym autorytecie na forum krajowym i międzynarodowym, naukowcowi o znakomitym i bardzo rozległym dorobku badawczym w zakresie historii regionalnej, wieloletniemu członkowi Komisji Historycznej przy Zarządzie Głównym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych i działaczowi tego Związku od 1972 r., jednemu z najwybitniejszych badaczy dziejów ochrony przeciwpożarowej w Polsce, autorowi 11 zarysów monograficznych ochotniczych straży pożarnych i fundamentalnego opracowania naukowego „Towarzystwa ochotniczych straży ogniowych w Królestwie Polskim” (1996), naczelnikowi Wydziału Wydawniczego w Centralnym Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach (1988–1998), współtwórcy ogólnopolskiego periodyku naukowego „Muzealny Rocznik Pożarniczy” (wydawanego przez to Muzeum), którego był sekretarzem naukowym w latach 1990–1997, współpracownikowi czasopism pożarniczych, kierownikowi Zakładu Historii Polski XIX w. i Historii Regionalnej Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim, autorowi pomnikowych dzieł naukowych „Leksykon miasta Wielunia” (1998), „Wieluń. Dzieje miasta 1793–1945” (2003) i dwujęzycznej książki „Wieluń polska Guernica – das polnische Guernica” (2005), założycielowi i redaktorowi naczelnemu kwartalnika „Informator Muzeum Ziemi Wieluńskiej” (1972–1977), współtwórcy regionalnych periodyków naukowych, redaktorowi „Rocznika Muzeów i Ochrony Zabytków Ziem Polski Środkowej” (1974), sekretarzowi naukowemu „Sieradzkiego Rocznika Muzealnego” (1984–1991), wydawanego przez Muzeum Okręgowe w Sieradzu i Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, redaktorowi naczelnemu rocznika „Piotrkowskie Zeszyty Historyczne” (1998–2005), wydawanego przez Instytut Historii Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim i redaktorowi naczelnemu „Rocznika Wieluńskiego”, organu Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego, wychodzącego od 2001 r.

Tadeusz Olejnik jest autorem ponad 230 publikacji o charakterze naukowym i popularnonaukowym, które zawiera bibliografia jego prac zamieszczona w księdze. Wśród nich zostały wymienione wszystkie publikacje (druki zwarte i artykuły), które poświęcił dziejom ochrony przeciwpożarowej w Polsce.

Pośród wielu prac historycznych wydrukowanych w księdze znalazły się dwa opracowania z zakresu historii pożarnictwa. W dziale *Regionalia* Krzysztof Domagała zamieścił „Zarys historii

Straży Pożarnej w Skomlinie 1911–2001”, a do działu *Varia* Patrycja Jakóbczyk-Adamczyk przygotowała pracę zatytułowaną „Pożar, zapobieganie mu oraz metody walki z ogniem w nowożytnym mieście europejskim na przykładzie Wielkiego Pożaru Londynu w 1666 r.”.

16. [Sto trzydzieści] **130 lat ochrony przeciwpożarowej we Włocławku**. Materiały z konferencji naukowej „130 lat ochrony przeciwpożarowej we Włocławku”, zorganizowanej 5 czerwca 2004 r. we Włocławku pod red. Zdzisława Jana Zasady, Włocławskie Towarzystwo Naukowe, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku, LEGA Oficyna Wydawnicza, Włocławek 2005, B5, nakład 300 egz., ss. 182.

Dziwiewięciu autorów omówiło w referatach wybrane problemy organizacji i działalności ochrony przeciwpożarowej na Kujawach i ziemi dobrzyńskiej od połowy XIX wieku do czasów współczesnych.

17. Stopa Maciej, Stopa Andrzej, **Zaczerska Straż Pożarna 1905–2005**, Ochotnicza Straż Pożarna w Zacerniu, Łańcut 2005, B5, ss. 288.

18. **Strażacka służba w województwie śląskim**, wydawca kapelan strażaków Archidiecezji Katowickiej, Katowice 2005, A5, nakład 3000 egz., ss. 192.

Książkę opracował i zredagował ks. st. kpt. Henryk Kuczob, kapelan strażaków Archidiecezji Katowickiej. Współudział w opracowaniu brali: ks. dr Zbigniew Jaczewski (Warszawa), ks. lic. Marcin Krępa (Tarnów), kpt. Jacek Pawłowski (Piekary Śląskie), asp. Marian Pióro (Piekary Śląskie), ks. st. kpt. Zenon Rutkowski (Inowrocław), Jarosław Wojtasik (Katowice).

Zawarto w niej rys historyczny pożarnictwa w Polsce w okresie zaborów, międzywojnia, okupacji hitlerowskiej i w latach 1945–1991. Opisano utworzenie 1 lipca 1992 r. Państwowej Straży Pożarnej i jej działalność, organizację i funkcjonowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, centra powiadamiania ratunkowego, zatrudnienie i kształcenie zawodowe strażaków PSP, a także działalność Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach. Przedstawiono władze Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, rozmieszczenie i działalność ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim. Omówiono działalność interwencyjną oraz wyposażenie w sprzęt gaśniczy i ratowniczy jednostek PSP w tym województwie. Zamieszczono rys historyczny najstarszych jednostek organizacyjnych pożarnictwa zawodowego, przekształconych w lipcu 1992 r. w jednostki PSP.

Książkę zamykają rozdziały poświęcone historii św. Floriana, zagadnieniom wiary pomagającym strażakom w lepszej służbie, zasadom udziału strażaków i innych służb mundurowych w uroczystościach kościelnych i duszpasterskich.

Na końcu książki zamieszczono informator.

19. Szaflik Józef Ryszard, **Dzieje ochotniczych straży pożarnych**, wyd. III, Fundacja Edukacja i Technika Pożarnictwa, Warszawa 2005, B5, nakład 2200 egz., ss. 340.

20. Szwed Kazimierz, **Straż Pożarna w Chełmie 1893–2003**, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie, Chełm 2005, B5, nakład 200 egz., ss. 130.

21. Tabasz Władysław, **Aktywność ratownicza ochotniczych straży pożarnych w kontekście zmian cywilizacyjnych i współpracy z NFOŚiGW**, [w:] **Ekologia i ochrona środowiska a wybrane aspekty rozwoju społeczno-gospodarczego** pod redakcją Jana Krupy, Jacka Strojne-

go, Władysława Tabasza, s. 163–172, Wydawnictwo MITEL Rzeszów, Rzeszów 2005, B5, nakład 1000 egz., ss. 184.

Książki wydane przed 2005 r., których nie zamieszczono w rocznych bibliografiach, ponieważ nie otrzymała ich w terminie Komenda Główna PSP

1. Bachta Eugeniusz, **Dzieje Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaszczwi, woj. Krosno (lata 1927–1994)**, Zarząd Miejsko-Gminny ZOSP RP Jedlicze, Jedlicze 1995, A5, nakład 30 egz., ss. 76.
2. Bachta Eugeniusz, **Historia Zarządu Gminnego Związku OSP RP i Ochotniczych Straży Pożarnych gminy Wojaszówka, pow. Krosno**, wyd. Zarząd Gminny Związku OSP RP w Wojaszówce, Krosno 2002, A5, nakład 500 egz., ss. 232.
3. Bachta Eugeniusz, **70 lat działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaszczwi, woj. Krosno (1927–1997)**, Zarząd Miejsko-Gminny ZOSP RP Jedlicze, Krosno 1997, A5, ss. 72.
4. Bachta Eugeniusz, **Sto lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Bajdach 1898–1998**, Zarząd Gminny ZOSP RP w Wojaszówce, Krosno 1998, A5, ss. 75.
5. Banach Tadeusz, Płaczkowski Tomasz, Frątczak Paweł, **Jubileusz Zawodowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy 1872–1997. 125 lat Bydgoskiej Straży Pożarnej** [Komenda Rejonowa PSP], Bydgoszcz 1997, A5, ss. 96.
6. Beciński Adam, **Sto lat działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubrańcu**, Komitet Organizacyjny 100-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubrańcu, Lubraniec 2002, B5, nakład 300 egz., ss. 129.
7. Brzoskowski Wiesław, **Skarszewiacy w służbie św. Floriana** [Ochotnicza Straż Pożarna w Skarszewach], Skarszewy 2003, format 16x23,5 cm, ss. 144.
8. Burczyk Kazimierz, **Straż Pożarna w Starogardzie** [Gdańskim]. **Historia i terażniejszość**, b.w., Starogard [Gdański] 1996, A4, nakład 1000 egz., ss. 172.
9. Chmielewski Dariusz, **135 lat Toruńskiej Straży Pożarnej 1862–1997. Historia i terażniejszość**, nakładem Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu, Toruń 1997, A5, nakład 1000 egz., ss. 80.
10. Chmielewski Wiesław, **Strażactwo sandomierskie w latach 1881–2002. Zarys dziejów. Jubileusz 45-lecia powstania Zawodowej Straży Pożarnej. Jubileusz 10-lecia powstania Państwowej Straży Pożarnej**, Wydawnictwo Diecezjalne Sandomierz, Sandomierz 2002, A5, ss. 122.
11. Chrobak Tadeusz, **Etos chłopski a instytucje społeczne wsi**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 5–20, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.

12. Chrobak Tadeusz, **Straż w programach stronnictw ludowych (komunikat)**, [w:] **Straż ogniowa w środowisku lokalnym**, s. 17–19, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999.

13. Chuchla Antoni, **Zarys dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Niebylcu**. Przedmowa Władysław Tabasz, Wydawca MITEL Rzeszów, Niebylec 2005, format 15,2×23,4 cm, nakład 700 egz., ss. 128.

14. Chwil Tadeusz, Mróz Kazimierz, Obrzanowski Leszek, Szmyt Leszek, Szmyt Tadeusz, **135 lat Ochotniczych Straży Pożarnych w Bydgoszczy 1864–1999**, Zarząd Miejski Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1999, A5, nakład 500 egz., ss. 96.

15. Ciba Jan, **Z dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzemienicy 1921–2001**. Słowo wstępne Władysław Tabasz, Wyższa Szkoła Inżynierii Rolniczej i Zarządzania w Ropczycach, Krzemienica 2002, A5, nakład 600 egz., ss. 142.

16. Cybertowicz Jan, **100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Osiecinach**, Osiecin 2000, ss. 67.

17. Czarnota Marek, **Rzeszowskie ulice, Rynek i różne sprawy**, Wydawca MITEL Rzeszów, Rzeszów 2005, A5, ss. 184.

Jeden z podrozdziałów książki autor zatytułował „O rzeszowskich strażach i strażakach” (s. 96–108).

18. Dalibóg Edward, **Historia powstania i działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Strzelcach Opolskich 1863–1999**, Urząd Miasta i Gminy w Strzelcach Opolskich, Strzelce Opolskie 2000, B5, nakład 500 egz., ss. 68.

19. [Drugi] **II Międzynarodowy Konkurs Graficzny „Motywy strażackie w ekslibrisie”. Katalog wystawy ekslibrisów 2002**, redakcja, opracowanie, wstęp, wystawa, ekspozycja Zbigniew Osenkowski. Tłumaczenie wstępu i not biograficznych Leszek Jurkiewicz, Podkarpackie Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi k. Brzozowa, Stara Wieś 2002, A5, ss. 92.

W katalogu na s. 89–91 został przedrukowany biogram Józefa Boguszeńskiego (1901–1986), znanego działacza Związku Floriańskiego i Głównego Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej (po zmianie jego nazwy pod koniec 1933 r. Związku Straży Pożarnych RP), zawodowego oficera pożarnictwa oraz znakomitego znawcy i kolekcjonera ekslibrisów z motywami strażackimi i ekslibrisów wykonanych przez wybitnych twórców. Przedruk z: Władysław Pilawski, Edmund Kowalski, *Centralna Szkoła Pożarnicza 1940–1944*, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa 1992, s. 59–61. Twórcy katalogu nie podali źródła, z którego przedrukowali biogram.

20. Duraj Marzena, **Ochotnicza Straż Pożarna w Łowiczu w latach 1879–1939**, Mazowiecka Wyższa Szkoła Humanistyczno-Pedagogiczna w Łowiczu, Wydział Historyczny, Łowicz 2000, A5, ss. 80.

21. Dydek Stanisław, **Ludzie spod znaku św. Floriana. Zarys dziejów ochrony przeciwpożarowej ziemi brzozowskiej na tle Podkarpacia i kraju 1865–2001**, wyd. II, nakładem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu, Stara Wieś 2002, B5, ss. 591.

Wydanie pierwsze tej książki, które ukazało się w 2001 r., było współfinansowane przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej.

22. Dydek Stanisław, **Stara Wieś. Z dziejów wsi i sanktuarium**, Muzeum Regionalne im. Adama Fastnachta w Brzozowie, Brzozów 1996, B5, nakład 2500 egz., ss. 472.

W bardzo bogatej pod względem poznawczym książce, poświęconej Starej Wsi (woj. podkarpackie), słynącej w Polsce z wielkiej tradycji religijnej i intelektualnej, autor znalazł również miejsce dla rozdziału zatytułowanego „Ochotnicza Straż Pożarna i Muzeum Pożarnictwa”, w którym przedstawił służbę obywatelską strażaków w tej wsi i w najbliższym regionie, założenie 18 maja 1986 r. Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi, jego organizację i działalność, a także wielkie pożary, które w różnych czasach nękały mieszkańców tej miejscowości.

23. Dydek Stanisław, **Szkoła obywatelskiej służby. Z dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzozowie 1874–1999**, Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi i burmistrz gminy Brzozów, Brzozów 1999, B5, ss. 144.

24. Dzyr Janusz, Wysokiński Andrzej, **50-lecie powołania państwowych organów ochrony przeciwpożarowej w Lesznie 1951–2001. Zarys dziejów Leszczyńskiej Straży Pożarnej**, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lesznie, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa Oddział w Lesznie, Leszno 2001, format 16×23,2 cm, nakład 300 egz., ss. 84.

25. Friedrich Krzysztof, Kosecki Alojzy, Kosecki Rafał, **Sto lat Ochotniczej Straży Pożarnej w dziejach Skórcza**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Skórczu, Skórcz 2003, format 16,5×24 cm, ss. 142.

26. Gacek Jerzy, **Policja miejska w Rzeszowie w okresie autonomii Galicji**, Muzeum Okręgowe Rzeszów, Rzeszów 1995, A5, ss. 66.

27. Gacek Jerzy, **Straże pożarne w Rzeszowie w okresie autonomii Galicji**, [w:] **Z przeszłości Rzeszowa**, t. III, Rzeszów 1998.

28. Gajerski Stanisław Franciszek, **Okręgowy Związek Ochotniczych Straży Pożarnych w Jarosławiu**, [w:] **Rozwój przestrzenny miast galicyjskich położonych między Dunajcem a Sanem w okresie autonomii galicyjskiej**. Materiały z sesji. Jasło 23–24 kwietnia 1999, pod redakcją Zbigniewa Beiersdorfa i Andrzeja Laskowskiego, s. 379–392, wyd. Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Rzeszowie, Urząd Miasta Jasła, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Jasło 2001, B5, ss. 608.

29. Giziński Stanisław, **Historia Dobrzejewic i straży ogniowej 1894–1994**, nakładem Urzędu Gminy Obrowo, Toruń 1994, A4, nakład 500 egz., ss. 112.

30. Giziński Stanisław, **Historia Ochotniczej Straży Pożarnej na tle przeszłości wsi Skąpe**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Skąpem, Lubicz 1981, A5, nakład 250 egz., ss. 108.

31. Giziński Stanisław, **Historia wsi i straży w Rogóźnie**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Rogóźnie, Grudziądz 1979, A5, nakład 350 egz., ss. 96.

32. Giziński Stanisław, **Księga pamiątkowa OSP w Łubiance**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Łubiance, Lubicz 1979, A5, nakład 350 egz., ss. 124.
33. Giziński Stanisław, **Nieogniowa działalność straży pożarnych Pomorza**, Wydawnictwo Adam Marszałek w Toruniu, Toruń 1996, A5, nakład 1000 egz., ss. 150.
34. Giziński Stanisław, **Niepospolici znad Drwęcy**, nakładem autora oraz dzięki pomocy finansowej przyjaciół, Toruń 2004, A5, nakład 1000 egz., ss. 714.
W książce dr Stanisław Giziński zamieścił 123 biogramy niepospolitych jednostek, które żyły i działały w Lubiczu i regionie naddrzewickim, w większości biogramy znanych i zasłużonych działaczy strażactwa ochotniczego i zawodowego.
35. Giziński Stanisław, **Pożarnictwo Pomorza Nadwiślańskiego od XIX wieku do 1939 roku**, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku, Włocławek 2003, B5, nakład 1000 egz., ss. 416.
36. Giziński Stanisław, **Złоторia w historii i legendzie**, Dom Wydawniczy „Verbum”, Rypin 1994, B5, nakład 1000 egz., ss. 250.
Jeden z rozdziałów książki autor poświęcił dziejom pożarnictwa w Złоторii (woj. kujawsko-pomorskie).
37. Grabska Dorota, Międlar-Szpunar Magdalena, **Młodzi druhowie strażacy w jednostkach OSP w Gminie i Mieście Tyczyn**, [w:] **Straże ogniowe w środowisku lokalnym**, s. 63–72, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999.
38. Grondys Karol, **Ochrona przeciwpożarowa województwa zielonogórskiego**, Komenda Wojewódzka Straży Pożarnych w Zielonej Górze, Zielona Góra 1980, A5, nakład 500 egz., ss. 96.
39. **Historia Ochotniczej Straży Pożarnej w Starogardzie Gdańskim w fotografii 1862–2002**, wybór fotografii, teksty i korekta Kazimierz Burczyk, Wydawnictwo Diecezji Pelplińskiej „Bernardium”, Pelplin 2002, A4, nakład 500 egz., ss. 96.
40. Horbowski Adam, **Działalność wychowawcza i kulturalno-oświatowa Ochotniczych Straży Pożarnych (Rekonesans w problematykę)**, [w:] **Straż ogniowa w środowisku lokalnym**, s. 20–24, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999.
41. Idźkowski Jerzy, Mesojed Brunon, Reich Ryszard, Smoter Augustyn, **Pożarnictwo Warmii i Mazur w latach 1945–1985**, b.w., Olsztyn 1987, A5, ss. 124.
42. Iwanowska Teresa, **100 lat działalności OSP w Łowiczu 1879–1979**, Urząd Miasta Łowicza, Mazowiecki Ośrodek Badań Naukowych MTK [Mazowieckiego Towarzystwa Kulturalnego], Łowicz 1979.
43. Jankowski Zbigniew, **100-lecie Ochotniczej Straży Pożarnej w Szamocinie 1895–1995**, Szamocin 1995, ss. 106.
44. [Jedenasty] **XI Zjazd Krajowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej**, 19–20 października 2002, Zarząd Główny ZOSP RP, Warszawa 2002, A4, ss. 92.

45. Korecki Andrzej, **Nowomiejska Straż Pożarna 1885–1995. Nowe Miasto Lubawskie i okolice**, Biblioteka Nowomiejska, Nowe Miasto Lubawskie 1995, A5, ss. 174.
46. Kościński Czesław, Mantyka Mieczysław, Kosiba Czesław, **100 lat Straży Pożarnej w Zakopanem**, wydano na zlecenie Komitetu Organizacyjnego Obchodów 100-lecia Straży Pożarnej w Zakopanem, Zakopane 1989, format 19×21 cm, ss. 96.
47. Kot Mieczysław, **Ochotnicze Straże Pożarne oraz ich Związek w województwie rzeszowskim**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 21–26, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.
48. Kotula Franciszek, **Ochrona przeciwpożarowa Rzeszowa od XV do XIX wieku**, „Rocznik Województwa Rzeszowskiego”, t. VI, Rzeszów 1969.
49. Kowalski Marian, **Strażackie odznaczenia, odznaki, wyróżnienia i medale**, Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, Warszawa 1988, A5, nakład 6500 egz., ss. 224.
50. Krachala Aleksander, **Monografia Ochotniczej Straży Pożarnej w Sejnach 1875–1975**, Urząd Miasta i Gminy, Sejny 1975, format 20,8×14,9 cm, nakład 700 egz., ss. 140.
51. Krężel Krzysztof, Oberleitner Stefan, **Odznaczenia, odznaki, oznaki straży pożarnych w Polsce 1915–2002**, wydawcy Krzysztof Krężel, Stefan Oberleitner, Warszawa 2004, A5, nakład 1000 egz., ss. 196.
52. Kunikowski Stanisław (red.), **Włocławski słownik biograficzny**, tom I, Włocławskie Towarzystwo Naukowe, Włocławek 2004, B5, nakład 1000 egz., ss. 196.
Do tomu pierwszego słownika mł. bryg. w st. spocz. dr Zdzisław Jan Zasada opracował sześć biogramów poświęconych strażakom ochotnikom, którzy działali na Kujawach wschodnich.
53. Kunikowski Stanisław (red.), **Włocławski słownik biograficzny**, tom II, Włocławskie Towarzystwo Naukowe, Włocławek 2005, B5, nakład 1000 egz., ss. 209.
Do tomu drugiego słownika mł. bryg. w st. spocz. dr Zdzisław Jan Zasada opracował trzy biogramy strażaków ochotników i dwa strażaków zawodowych, którzy działali na Kujawach wschodnich.
54. Lawera Hanna, Bata Artur, **Miasto i gmina Pilzno**, Oficyna Wydawnicza „Apla”, Krosno 2000, A5, ss. 82.
Jeden z rozdziałów książki autorzy poświęcili powstaniu i działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Pilźnie.
55. Lechowicz Jerzy, **Polskie tradycje pożarnicze**, [w:] **Wola Mielecka wczoraj i dziś**, praca zbiorowa, s. 116–179, wyd. Rada Sotecka w Woli Mieleckiej, Wola Mielecka 1999, B5, nakład 300 egz., ss. 232.
56. Leosz Czesław, **Dzieje Ochotniczych Straży Pożarnych w Jaśle 1872–1997. 125 lat**, nakładem ZOSP RP w Jaśle, Jasło 1997, A5, nakład 350 egz., ss. 98.
57. Leosz Czesław, **Księga pamiątkowa ochotniczych straży pożarnych (kalendarium). Z dziejów 130 lat działalności ochotniczych straży pożarnych w powiecie jasielskim**, Zarząd

Powiatowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Jaśle, Jasło 2003, B5, nakład 350 egz., ss. 312.

58. Leosz Czesław, **Ochotnicza Straż Pożarna w Lublicy (100 lat działalności)**, Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Lublicy, Lublica 2002, A5, nakład 350 egz., ss. 156.

59. Leosz Czesław, **Ochotnicze Straże Pożarne w gminie Dębowiec i okolicy**, Zarząd Gminny ZOSP RP w Dębowcu, Dębowiec 1997, A5, nakład 500 egz., ss. 240.

60. Leosz Czesław, **Ochotnicze Straże Pożarne w gminie Osiek Jasielski (w zarysie historycznym)**, Zarząd Gminny ZOSP RP w Osieku Jasielskim, Osiek Jasielski 2000, A5, nakład 350 egz., ss. 272.

61. Leosz Czesław, **Sto lat działalności i rozwoju Ochotniczej Straży Pożarnej w Przysiekach**, Prezydium Zarządu Powiatowego ZOSP RP w Jaśle, Jasło 1999, A5, nakład 350 egz., ss. 188.

62. Leosz Czesław, **Straże pożarne w regionie jasielskim**, Komenda Rejonowa PSP w Jaśle, skład, druk i oprawa Mała Poligrafia Redemptorystów w Tuchowie, Tuchów 1996, A5, nakład 700 egz., ss. 188.

Pracę wydano z okazji założenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaśle (autor nie mając wiarygodnych źródeł podał rok 1872 jako prawdopodobny rok jej utworzenia) i stulecia Zawodowej Straży Pożarnej w tym mieście (1895–1995). Dla uświetnienia tych rocznic zorganizowano uroczystości strażackie, podczas których nadano sztandar Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej w Jaśle, ufundowany przez społeczeństwo miasta i regionu jasielskiego.

Należy na podstawie materiałów archiwalnych przechowywanych w archiwach we Lwowie ustalić rok założenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaśle. Według drukowanego opracowania, do którego autor nie dotarł, OSP w Jaśle i Krośnie zostały założone w 1875 r. [Antoni Szczerbowski (red.), *Krajowy Związek Ochotniczych Straży Pożarnych w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem 1875–1900*, nakładem KZ OSP, Lwów 1900, s. 30, 35–36, 78, 148–149 oraz passim]. Prawdopodobne jest też, że w 1875 r. władze we Lwowie zatwierdziły statut OSP w Jaśle, a straż została założona wcześniej.

Informacje o OSP w Jaśle i Krośnie można również odnaleźć w miesięczniku „Przewodnik Pożarniczy”, wydawanym przez KZ OSP we Lwowie w latach 1887–1914 i – po przerwie w jego ukazywaniu się z powodu intensywnych działań wojennych – w okresie 1916–1923. Po zmianie nazwy KZ OSP podczas XVI Zjazdu Krajowego w Rzeszowie w sierpniu 1921 r., „Przewodnik Pożarniczy” wydawał Małopolski Związek Straży Pożarnych we Lwowie.

Faktów o tych strażach można także poszukiwać w czasopismach pożarniczych wydawanych we Lwowie: „Walka z Pożarem” (1928–1931), „Start” (1931–1932) i znowu „Przewodnik Pożarniczy” (1933–1939), prasie lokalnej i przede wszystkim w archiwach lwowskich.

63. Leosz Czesław, **Zarys dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Sieklówce w 100-ną rocznicę założenia**, Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Sieklówce, Sieklówka 2000, A5, nakład 350 egz., ss. 216.

64. Leosz Czesław, **Zarys dziejów i rozwoju Ochotniczej Straży Pożarnej w Kołaczycach 1885–1995. W 110 rocznicę założenia**, Zarząd Gminny ZOSP RP w Kołaczycach, Zarząd OSP w Kołaczycach, [Kołaczyce] 1996, A5, nakład 550 egz., ss. 140.
65. Leosz Czesław, **Z dziejów i rozwoju Ochotniczej Straży Pożarnej w Skotyszynie 1884–1994. W 110 rocznicę założenia**, Zarząd Gminny ZOSP w Skotyszynie, [Skotyszyn] 1995, A5, nakład 500 egz., ss. 96.
66. Leosz Czesław, **Żurowa. Wieś – parafia – Ochotnicza Straż Pożarna**, Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Żurowej, Żurowa 2003, A5, nakład 400 egz., ss. 260.
67. Leśniak-Moczuk Krystyna, **Rola Ochotniczych Straży Pożarnych w integrowaniu społeczności wiejskich na tle innych organizacji lokalnych w okresie zmiany społecznej**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 27–36, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.
68. Leśniak-Moczuk Krystyna, Moczuk Eugeniusz, **Rola Ochotniczych Straży Pożarnych w kształtowaniu więzi społecznych**, [w:] **Straż ogniowa w środowisku lokalnym**, s. 52–57, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999.
69. Łaziuk Zbigniew, **Dzieje straży pożarnych w Międzyrzeczu Podlaskim 1904–2004**, Agencja Wydawnicza Promedia, Międzyrzecz Podlaski 2004, A5, ss. 170.
70. Maciak Jerzy, Zalewski Ludwik, **Ochotnicza Straż Pożarna w Żychlinie. Kronika z lat 1882–2002**, For Press (wydawca dwutygodnika „Powiatowe Życie Kutna”), Kutno 2002, B5, nakład 1000 egz., ss. 91.
71. Matusiewicz Andrzej, **Ochotnicza Straż Pożarna w Suwałkach 1880–2000**, Wydawnictwo Relax w Suwałkach, Suwałki 2000, format 21,5×23 cm, ss. 160.
72. Michałowicz-Kubal Marta, Kubal Grzegorz, **Ochotnicza Straż Pożarna w Targowiskach 1904–2004**, Wydawnictwo Arete II, Krosno 2004, format 14,5×20 cm, ss. 115.
73. Mikczyński Roman, **Ochotnicza Straż Pożarna w Nakle nad Notecią 1820–1995**, Przedsiębiorstwo Marketingowe LOGO na zlecenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Nakle, [Nakło] 1995, A5, nakład 600 egz., ss. 108 i na końcu książki składana wkładka ze zdjęciami członków OSP w Nakle (w 1995 r.) i członków orkiestry tej straży.

Datę założenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Nakle trzeba poddać wszechstronnemu zbadaniu na podstawie krytycznej analizy materiałów archiwalnych i drukowanych.

W pracy zamieszczono fotokopie cennych dokumentów archiwalnych (s. 73–96), ale ich jakość jest tak słaba, że są prawie w całości nieczytelne. Należy żałować, że nie sporządzono starannych kserokopii tych dokumentów, tym bardziej że za ich pomocą autor ustala ważne fakty i uzasadnia twierdzenia sformułowane w pracy. Nieodzowne staje się więc przygotowanie przez autora poprawionego i rozszerzonego wydania drugiego tego opracowania.

74. Mikuła Józef, **Najtrudniejsze czasy. Wspomnienia z lat 1939–1945**, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, Warszawa 1985, A5, ss. 74.

75. Milczarek Jan, Przybylski Józef, **Sieradzka Straż Pożarna w latach 1876–1976**, Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Sieradzu, Sieradz 1977, A5, ss. 117, maszynopis powielony, twarda oprawa płócienna z herbem miasta Sieradza.

76. Moczuk Eugeniusz, **Ochotnicze Straże Pożarne a ilość zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 37–51, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.

77. **Monografia gminy Mokrsko**, opr. zbior. pod red. Tadeusza Olejnika, Urząd Gminy Mokrsko, Wieluń 2004, B5, nakład 500 egz., ss. 482 i mapa gminy Mokrsko w skali 1:100 000.

Jan Książek w rozdziale VII monografii zatytułowanym „Pierwsza wojna światowa (1914–1918)” w podrozdziale 5. „Szkolnictwo i kultura” zamieścił informację o działalności powstałej w 1916 r. orkiestry Ochotniczej Straży Pożarnej w Wicherniku wraz z jej zdjęciem i utworzonej w 1917 r. orkiestry Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzyworzece (s. 263–264).

Ten sam autor w rozdziale VIII „W Polsce Odrodzonej (1918–1939)” w podrozdziale 6.1. „Organizacje ogólnospołeczne” omówił działalność pożarniczą i społeczno-kulturalną OSP w miejscowościach: Chotów, Komorniki, Krzyworzeka, Mokrsko, Słupsko i Wichernik (s. 318–327). Zamieścił również zdjęcia straży, a ponadto w podrozdziale 8.2. informację o Ochotniczej Straży Pożarnej i orkiestrze strażackiej w Wicherniku wraz z ich zdjęciem (s. 354–355).

Paweł Gwałt w rozdziale X „Zarys rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Mokrsko w latach 1945–2000” w podrozdziale 7. „Życie społeczno-kulturalne” przedstawił działalność OSP w Mokrsku, Krzyworzece, Komornikach, Chotowie i Słupsku, a także zdjęcia Domów Ludowo-Strażackich w Ożarowie i Słupsku (s. 404–405).

78. **Oficerskie Technika Pożarnicze Wieliczka – Wrocław – Poznań 1952–1959. Zjazd absolwentów OTP**, opracowanie redakcyjne Krzysztof Wargenau, Włodzimierz Kukulski, Juliusz Skrobisz, Zenon Freitag, Feliks Dela, Klemens Dziermański, Mieczysław Matuszewicz, wyd. Rada Zjazdu Absolwentów Oficerskiego Technikum Pożarniczego, Poznań 28–29–30 sierpnia 1992, A5, ss. 182.

79. Olejnik Tadeusz, **Leksykon miasta Wielunia**, Urząd Miasta i Gminy w Wieluniu, Wieluń 1998, B5, nakład 1000 egz., ss. 295.

Niewiele miast w Polsce może się poszczycić encyklopedią, leksykonem lub słownikiem poświęconym całości własnych dziejów. Obszerny „Leksykon miasta Wielunia” jest dziełem naukowym o wielkiej wartości poznawczej, jego opracowanie i wydanie zasługuje na szczególne uznanie. Ma on charakter encyklopedyczny, ujmuje historię Wielunia we wszystkich jej dziedzinach od czasów najdawniejszych do współczesnych. Zawiera 268 haseł biograficznych i kilkaset rzeczowych.

Dwa spośród haseł biograficznych autor poświęcił działaczom strażackim i społecznym: Kazimierzowi Janowi Białobrzeskemu – naczelnikowi Ochotniczej Straży Ogniowej w Wieluniu

w latach 1895–1906 i Zygmuntovi Antoniemu Walknowskiemu – pomocnikowi naczelnika (1903–1906), a następnie naczelnikowi Ochotniczej Straży Ogniowej w Wieluniu (1907–1916).

Wśród haseł rzeczowych autor zamieścił trzy hasła poświęcone strażom pożarnym utworzonym i działającym w Wieluniu. Są to: Ochotnicza Straż Ogniowa, Ochotnicza Straż Pożarna Cukrowni „Wieluń”, Ochotnicza Straż Pożarna Kolejowa (s. 127–129).

80. Olejnik Tadeusz, **Ochotnicza Straż Pożarna w Szadku w latach 1896–1996. Zarys monograficzny**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Szadku, Sieradz 1996, A5, nakład 1000 egz., ss. 65.

81. Olejnik Tadeusz, **Ochotnicza Straż Pożarna w Zduńskiej Woli 1878–1978. Zarys monograficzny**, Towarzystwo Przyjaciół Zduńskiej Woli, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych – Zarząd Wojewódzki w Sieradzu z siedzibą w Zduńskiej Woli, [Łódź] 1984, A5, nakład 1000 egz., ss. 85.

82. Olejnik Tadeusz, **Wieluń. Dzieje miasta 1793–1945**, Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, Piotrków Trybunalski 2003, B5, nakład 150 egz., ss. 727.

Autor w obszernym, gruntownie udokumentowanym dziele naukowym, wśród wielkiego bogactwa zagadnień dotyczących kultury, gospodarki, działalności społecznej, politycznej, oświatowej, kulturalnej, patriotycznej i narodowej przedstawił też, w powiązaniu z całością życia społecznego, powstanie w 1877 r. Ochotniczej Straży Ogniowej w Wieluniu i jej działalność pod zaborem rosyjskim (punkt 6.1., s. 131–135) oraz funkcjonowanie ochrony przeciwpożarowej w Wieluniu w okresie międzywojennym (punkt 3.4., s. 322–324).

83. **Pamiętnik Jubileuszowy wydany z okazji 90-lecia istnienia Stowarzyszenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Ostrowie Wlkp. 1957**, nakładem Stowarzyszenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Ostrowie Wlkp., [Ostrów Wielkopolski 1957], A5, ss. 120.

84. Pasternakiewicz Jan, **W strażackim trudzie. Historia ochrony przeciwpożarowej miasta Płocka i powiatu płockiego**, Komenda Wojewódzka Straży Pożarnych w Płocku, Płock 1986, A5, ss. 132.

85. Pelczar Roman, **Ochotnicza Straż Pożarna w Krościenku Wyżnym w latach 1898–1998. Zarys dziejów**, Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Krościenku Wyżnym, Krosno 1998, A5, ss. 80.

86. Pelczar Tomasz, Ciura Artur, **Straże pożarne miasta Rzeszowa w latach 1867–2003**. Słowo wstępne Władysław Tabasz, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, Rzeszów 2003, A5, nakład 500 egz., ss. 192.

87. Pełka Jerzy, **Dzieje ochotniczego pożarnictwa w powiecie ciechanowskim (1882–2002)**, Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie, Ciechanów 2002, B5, ss. 129.

88. Piławski Władysław, **Założenia organizacji muzeów pożarnictwa oraz wskazania odnośnie prezentowania muzealiów pożarniczych**, Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, Warszawa 1985, A5, nakład 500 egz., ss. 66.

89. Pilawski Władysław, **Rozwój ochrony przeciwpożarowej na Ziemiach Zachodnich i Północnych**, Agencja Wydawnicza „Varsovia”, Warszawa 1986, A5, nakład 4000 egz., ss. 104.
90. **Pożarniczy Rocznik Muzealny (Historyczny)**, Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, Warszawa 1987, A5, ss. 210.
91. Różycki Wiesław, **Nadzór prawny nad ochotniczymi strażami pożarnymi**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 52–58, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.
92. Samulak Tadeusz, **Społeczne role organizacji w środowisku lokalnym na przykładzie Ochotniczych Straży Pożarnych**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 59–66, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.
93. Siebel Jacek, **Zawodowa Straż Pożarna w Katowicach 1903–2003**, Muzeum Historii Katowic, Katowice 2003, B5, nakład 2000 egz., ss. 84.
94. [Siedemdziesiąt pięć] **75 lat Ochotniczej Straży Pożarnej Broniszewo. Z kart historii 1923–1998**. Opracował zespół: redaktor Józef Mozio, wydawca Jerzy Szyło, członkowie – Jacek Bielaczyk, Tomasz Sałuda, Anna Schwengler, Halina Świtalska, Anna Tomaszewska, wydawca Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „INTERFUND” Spółka z o.o. w Poznaniu, Poznań 1998, A5, ss. 92.
95. **Siedlce 1448–1995. 450-lecie nadania praw miejskich** (opracowanie zbiorowe pod redakcją naukową Edwarda Kospatha-Pawłowskiego), wydanie pierwsze jubileuszowe, Siedleckie Towarzystwo Naukowe, Instytut Historii Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Siedlcach, Oficyna Wydawnicza „Ajaks”, Siedlce 1996, format 25,5×29,3 cm, ss. 340.
- W książce jeden z podrozdziałów poświęcono powstaniu w Siedlcach Zawodowej Straży Pożarnej (29 lipca 1877 r.) i Ochotniczej Straży Pożarnej (9 stycznia 1901 r. zatwierdzono jej statut), a także skomplikowanej historii ich działalności, zwłaszcza OSP ze względu na podejrzewanie przez władze carskie (nie bez racji) jej członków o konspiracyjną działalność patriotyczną i narodową. Napisał go Stanisław Trochimiak.
96. Sitarz Tadeusz, Pokrywka Edward, Niemstów. **Zarys dziejów wsi i ochotniczej straży pożarnej**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Niemstowie, Łańcut 2001, B5, nakład 500 egz., ss. 124.
97. Skoczylas Władysław, **Pasja społecznego działania w szeregach strażactwa ochotniczego**, Kozy 2003, ss. 140.
98. Skowroński Maciej, **Muzeum Pożarnictwa w Kolbuszowej**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 67–75, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.
99. Słowik Stanisław, ks., **Duszpasterstwo Straży Pożarnych diecezji rzeszowskiej i województwa rzeszowskiego**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie insty-**

tucjonalnym społeczności lokalnych, s. 76–80, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.

100. Stopa Andrzej, **Ochotnicza Straż Pożarna jako element systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 81–87, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.

101. **Strażacy Podlasia w walce o niepodległość w 1918 roku. 80 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Kotuniu**, praca zbiorowa pod redakcją Arkadiusza Kołodziejczyka i Zbigniewa Todoroskiego, Instytut Historii Akademii Podlaskiej w Siedlcach, Siedlce 1999, A5, ss. 184.

102. **Straż ogniowa w środowisku lokalnym. Materiały z konferencji naukowej i podsumowanie VI Ogólnopolskiego Konkursu Kronik i VI Konkursu na Pamiątniki, Wspomnienia, Opracowania i Relacje „Z dziejów ochotniczych straży pożarnych”** pod redakcją Władysława Tabasza i Tadeusza Chrobaka, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999, B5, nakład 500 egz., ss. 94.

103. [Sto dwadzieścia] **120 lat. Straż Ogniowa Ochotnicza miasta Skierniewice**. Reprint jednodniówek 1930, 1955, 1980, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Skierniewicach, Skierniewice 2000, A4, ss. 124.

104. [Sto] **100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrzechowie 1896–1996**, Komitet Organizacyjny Jubileuszu, Strzyżów [1996], A5, nakład 400 egz.

105. Struś Marian, **125 lat Sanockiej Straży Pożarnej 1872–1997**, Komitet Organizacyjny Obchodów Jubileuszu 125-lecia Sanockiej Straży Pożarnej, Sanok, wrzesień 1997, A4, ss. 80.

106. Strychalski Jerzy, **Dzieje ochotniczych straży pożarnych w województwie siedleckim (1881–1944)**, Muzeum Okręgowe w Siedlcach, Siedlce 1993, A4, nakład 15 egz., ss. 152, dodruk Archiwum Państwowe w Siedlcach z udziałem finansowym Muzeum Okręgowego w Siedlcach, Siedlce 1995, A4, nakład 15 egz. ss. 152.

107. [Studziesięć] **125-lecie Ochotniczej Straży Pożarnej we Wronkach 1857–1982**. Materiały zebrali: Marian Radomski, Andrzej Liszkowski, Zdzisław Dzik. Książkę opracowała Teresa Wróblewska przy współudziale sekretarza Zarządu Wojewódzkiego Związku OSP w Pi-le Czesława Dymka, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna, Wronki, wrzesień 1982, B5, ss. 76.

108. [Stulecie] **100-lecie istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Starej Wsi oraz 80-lecie istnienia orkiestry dętej w Starej Wsi**, Stara Wieś 1994, ss. 74.

109. Surowiec Kazimierz, **Motyw strażaka w wierszach dla dzieci**, [w:] **Straż ogniowa w środowisku lokalnym**, s. 25–31, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999.

110. Szaflik Józef Ryszard, **Dzieje ochotniczych straży pożarnych**, wyd. II, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, Warszawa 2001, B5, nakład 1000 egz., ss. 256.

111. Szlagowski Zbigniew, **Łódzka Straż Pożarna 1876–1996**, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej, Łódź 1996, B5, ss. 148.
112. Ślęzak Monika, **Funkcje oddziałów Ochotniczej Straży Pożarnej – pomiędzy zrzeszeniem a wspólnotą**, [w:] **Straż ogniowa w środowisku lokalnym**, s. 58–62, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999.
113. Ślęzak Monika, **Znaczenie funkcji kulturalno-oświatowych Ochotniczej Straży Pożarnej jako stowarzyszenia działającego w środowisku wiejskim**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 88–94, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.
114. Tabasz Władysław, **Funkcja zrzeszenia OSP w środowisku lokalnym**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 95–114, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.
115. Tabasz Władysław, **Ochotnicza Straż Pożarna wobec wyzwań transformacji ustrojowej i integracji europejskiej**, „GAS. Gospodarka Administracja Samorząd” 3/2001, dwumiesięcznik Wyższej Szkoły Administracji i Zarządzania w Przemyśle, s. 20–26.
116. Tabasz Władysław, **Ochotnicze Straże Pożarne Podkarpacia na przełomie tysięcy. Szkic socjologiczno-monograficzny województwa podkarpackiego**, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 2002, B5, nakład 1500 egz., tekst ss. 486, zdjęcia ss. 32 (w sumie 96 zdjęć).
117. Todorski Zbigniew, **Prawne, ekonomiczne i polityczne determinaty funkcjonowania zrzeszeń**, [w:] **Straże ogniowe w środowisku lokalnym**, s. 73–82, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999.
118. Todorski Zbigniew, **Zarys dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Kotuniu 1918–1995**, Ochotnicza Straż Pożarna w Kotuniu przy wsparciu finansowym Zarządu Wojewódzkiego ZOSP RP w Siedlcach i Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Siedlcach, Kotuń 1995, A5, nakład 150 egz., ss. 100.
119. Trybalski Leon, **Zarys historii ochotniczych straży pożarnych powiatu przeworskiego**, Agencja Wydawnicza „Varsovia” Spółdzielnia Pracy Dziennikarzy, Warszawa 1986, A5, nakład 1500 egz., ss. 72.
120. Turos Lucjan, **Uczestnictwo w kulturze mieszkańców gminy Kotuń**, Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna w Siedlcach, Siedlce 1996, B5, nakład 150 egz., ss. 92.
Rozdział VII książki ma tytuł „Muzeum Pożarnictwa w Kotuniu jako czynnik kulturotwórczy” (s. 74–79).
121. Tuziński Włodzimierz Franciszek, **Jubileusz 25-lecia Zarządu Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Brześciu Kujawskim**, Brześć Kujawski 1998, B5, nakład 200 egz., ss. 108.

122. Tuziński Włodzimierz Franciszek, **Pierwsza w powiecie. 110 lat OSP w Cukrowni Brześć Kujawski (1894–2004)**, Krajowa Spółka Cukrownicza SA w Toruniu, Oddział Cukrownia Brześć Kujawski, Włocławek 2004, B5, nakład 300 egz., ss. 342.
123. Ulicki Bogusław, **Święty Florian od średniowiecza do współczesności**, Wydawnictwo Michalineum, Warszawa – Struga 1991, A5, ss. 100.
124. Urban Stanisław, **Dzieje Ochotniczej Straży Pożarnej w Wawrzycach 1899–1999**, Zarząd Gminny ZOSP RP w Jaśle, Jasło 1999, B5, nakład 250 egz., ss. 128.
125. Walczak Eugeniusz, **Ochotnicze Straże Pożarne w procesach integracji społecznej na Ziemiach Zachodnich w latach 1945–1949**, [w:] **Straż ogniowa w środowisku lokalnym**, s. 32–51, Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999.
126. Wędrychowicz Jan, **Sto lat Ochotniczej Straży Pożarnej Siepietnica 1897–1997**, Stowarzyszenie Miłośników Skotyszyna i Okolicy w Skotyszynie, skład, druk i oprawa Mała Poligrafia Redemptorystów w Tuchowie, Tuchów 1998, A5, nakład 300 egz., ss. 156.
127. Wieruszewska Maria, **Elementy tradycyjnej kultury ludowej we współczesnej obyczajowości strażackiej**, [w:] **Straż ogniowa w środowisku lokalnym**, s. 9–16, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1999.
128. **Wspomnienia płk. poż. Mieczysława Skiby 1939–1984**, Agencja Wydawnicza „Varsovia” Spółdzielnia Pracy Dziennikarzy, Warszawa 1988, A5, ss. 80.
129. Wójcik Zbigniew K[azimierz], **Rzeszowska Straż Pożarna w latach II wojny światowej (zarys problemu)**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 115–121, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.
130. **W służbie społeczeństwu powiatu leżajskiego**, praca zbiorowa pod redakcją Antoniego Parobka, recenzja Władysław Tabasz, Wydawca MITEL Rzeszów, Leżajsk 2005, B5, nakład 500 egz., ss. 144.
131. Zaczek Włodzimierz, **Nigdy nie chciałem być strażakiem**, Gdańsk 1995, ss. 142.
132. Zasada Zdzisław Jan, **Bogate dziedzictwo. 100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Radziejowie (1902–2002)**, Dom Wydawniczy „Verbum”, Radziejów 2002, B5, nakład 300 egz., ss. 154.
133. Zasada Zdzisław Jan, **Dzieje straży pożarnych Włocławka oraz powiatu włocławskiego na tle historii ochrony przeciwpożarowej Kujaw wschodnich (1874–2004)**, EXPOL P[iotr] Rybiński, J[acek] Dąbek, spółka jawna, Włocławek 2004, B5, nakład 300 egz., ss. 512.
134. Zasada Zdzisław Jan, **Sprostac strażackiej tradycji. Zarys dziejów Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie Baruchowo**, EXPOL P. Rybiński, J. Dąbek, spółka jawna, Baruchowo 2003, B5, nakład 500 egz., ss. 344.

135. Zasada Zdzisław Jan, **Straż królewskiego miasta. 100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Kowalu (1902–2002)**, EXPOL P. Rybiński, J. Dąbek, spółka jawna, Kowal 2002, B5, nakład 500 egz., ss. 224.

136. Zasada Zdzisław Jan, **Wczoraj i dziś. 80 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Gołaszewie (1924–2004)**, EXPOL P. Rybiński, J. Dąbek, spółka jawna, Włocławek 2004, B5, nakład 500 egz., ss. 352.

137. Ząbczyński Stefan, **500 lat służby społecznej pożarnictwa olkuskiego 1478–1978**, Zarząd Olkuskiej Ochotniczej Straży Pożarnej, Olkusz 1978, format 20,5×20 cm, tekst ss.70, zdjęcia ss. 50.

138. Ząbczyński Stefan, **Historia pożarnictwa olkuskiego i jego dzieje w latach 1478–1993**, wydanie II poprawione i uzupełnione, wydano z funduszy PZU SA, Olkusz 1993, B5, tekst ss. 128, zdjęcia ss. 60.

Bardzo krytyczną, wszechstronnie udokumentowaną recenzję tej pracy napisał Tadeusz Olejnik („Muzealny Rocznik Pożarniczy”, tom 4, 1993, s. 133–136).

139. **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**. Materiały z konferencji naukowej pod redakcją Władysława Tabasza, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998, B5, nakład 600 egz., ss. 138.

140. Zwolińska Lidia, **XXV-lecie zawodowego pożarnictwa w Sieradzu**, Społeczny Komitet Obchodów XXV-lecia Zawodowego Pożarnictwa w Sieradzu, Sieradz 2003, A5, ss. 68.

141. Zych Roman, **Turki. Historia Straży Grobowych w południowo-wschodniej Małopolsce**, [w:] **Zrzeszenie wielofunkcyjne jako element w systemie instytucjonalnym społeczności lokalnych**, s. 122–136, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Rzeszów – Tyczyn – Ropczyce 1998.

BROSZURY

1. **Gaz ziemny – charakterystyka, zagrożenia, ratownictwo**, Zakład Odazotowania Gazu KRIO w Odolanowie, Odolanów 2005, A5, nakład 100 egz., ss. 28.

Broszurę opracowali pracownicy Komendy Powiatowej w Ostrowie Wielkopolskim oraz Zakładu Odazotowania Gazu KRIO w Odolanowie. Wraz z płytą CD zawiera podstawowe wiadomości na temat gazu ziemnego w postaci lotnej i skroplonej.

2. Krygowski Piotr, **Poświęcenie rzeźby św. Floriana**, Nowy Targ, dnia 16 maja 2005 r., Komenda Powiatowa PSP w Nowym Targu, Nowy Targ 2005, A5, nakład 50 egz., ss. 4.

3. Kwiatkowska Violetta, **60 lat ochrony przeciwpożarowej w powiecie drawskim w latach 1945–2005**, Komenda Powiatowa PSP w Drawsku Pomorskim pod patronatem starosty drawskiego, Drawsk Pomorski 2005, B5, nakład 500 egz., ss. 50.

Autorka broszury przedstawiła rys historyczny rozwoju jednostek ochrony przeciwpożarowej w powiecie drawskim w latach 1945–2005.

4. Lechowicz Jerzy, **Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP. Rys historyczny i działalność na terenie powiatu mieleckiego**, b.w., Mielec 2006, B5, nakład 500 egz., ss. 60.

5. Młynarczyk Tadeusz, Piątek Andrzej, Szczych Andrzej, **Radomskie sztandary**, Społeczny Komitet Fundacji Sztandarów, Radom 2005, A5, 500 egz., ss. 16.

Broszurę wydano w celu upamiętnienia uroczystości wręczenia sztandarów Komendzie Miejskiej PSP w Radomiu i Zarządowi Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Radomiu oraz poświęcenia odnowionego zabytkowego sztandaru Radomskiej Ochotniczej Straży Ogniowej z 1907 r. Ujęto w niej podstawowe informacje historyczne o tej straży, podano krótką charakterystykę Komendy Miejskiej PSP w Radomiu i działania Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Radomiu. Zamieszczono także zdjęcia sztandarów wręczonych kierownikom wyżej wymienionych jednostek oraz zdjęcia awersu i rewersu zabytkowego sztandaru wykonane przed jego renowacją i po niej.

6. Nowak Tadeusz, **35-lecie Zawodowej Straży Pożarnej w Dębnie**, Komenda Powiatowa PSP w Myśliborzu, Firma Poligrafia Teka Druk, A5, nakład 500 egz., ss. 32.

Jest to wydawnictwo pamiątkowe, w którym przedstawiono rys historyczny powstania i rozwoju Zawodowej Straży Pożarnej w Dębnie oraz współczesne jej działania jako Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej.

7. **Ochotnicza Straż Pożarna w Sędziejowicach**, wyd. OSP w Sędziejowicach, A5, nakład 500 egz., ss. 42.

Broszurę opracowali pracownicy Komendy Powiatowej PSP w Łasku pod kierunkiem Marka Okupińskiego. Zawiera historię Ochotniczej Straży Pożarnej w Sędziejowicach obejmującą lata 1918–2005.

8. Pazderska Teresa, Wleklak Agata, **100-lecie Ochotniczej Straży Pożarnej w Obrzycku 1905–2005**, Ochotnicza Straż Pożarna w Obrzycku, Obrzycko 2005, A5, nakład 300 egz., ss. 28.

Autorki broszury przedstawiły rys historyczny działania Ochotniczej Straży Pożarnej w Obrzycku w latach 1905–2005.

9. Pisarek Marek, Sawoni Maciej, **Strażacy i ich sojusznicy. Krajowa Wystawa Filatelistyczna**, Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, Mysłowice 2005, A5, nakład 100 egz., ss. 40.

W katalogu zamieszczono kalendarium ważniejszych wydarzeń z trzydziestoletniej działalności Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach oraz opracowania „Filatelistyka w Centralnym Muzeum Pożarnictwa” i „Rys historyczny strażackiej służby znakami pocztowymi ilustrowany”, a także zdjęcia najciekawszych znaczków pocztowych.

10. Porycka Bożenna, Rakowska Joanna, **Szacowanie niepewności w badaniach**, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie, Józefów 2005, A4, nakład 50 egz., ss. 8.

Broszurę wydano dla uczestników seminarium, które odbyło się 10 października 2005 r. w CNBOP. Autorki omówiły ocenę metod szacowania niepewności w badaniach i wytyczne do opracowywania budżetu w warunkach niepewności.

11. Rabczko Jan, Trofimiuk Jan, Ryszczuk Antoni, **Jubileusz 130-lecia Białostockiej Zawodowej Straży Pożarnej, Komenda Miejska PSP w Białymstoku**, Białystok 2005, A4, nakład 1000 egz., ss. 48.

W albumie autorzy opisali krótko działalność Komendy Miejskiej PSP w Białymstoku i jednostek ratowniczo-gaśniczych na obszarze jej działania. Opis ten wzbogacili wieloma zdjęciami obiektów straży, działań ratowniczo-gaśniczych i ćwiczeń pożarniczych. Ukazali najważniejsze wydarzenia po wprowadzeniu w Polsce w styczniu 1999 r. reformy administracyjnej. Zamieścili również wykazy strażaków pełniących służbę w jednostkach tej straży, ich zdjęcia zbiorowe oraz wykazy komendantów Zawodowej Straży Pożarnej w Białymstoku od jej powstania do 2005 r. Wydawnictwo ukazało się z okazji obchodów 130-lecia założenia w 1875 r. Zawodowej Straży Pożarnej w Białymstoku.

12. Siemko Marcin, **Badanie rozprzestrzeniania się pożaru przy pomocy symulacji komputerowej – FDS**, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie, Józefów 2005, A4, nakład 50 egz., ss. 14.

Broszurę wydano dla uczestników seminarium zorganizowanego 24 października 2005 r. w CNBOP. Program FDS (Fire Dynamics Simulator) umożliwia wykonywanie trójwymiarowych symulacji rozwoju pożaru i rozprzestrzeniania się dymu na podstawie technik numerycznych mechaniki płynów (CFD).

13. Sobczak Paweł, **Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie**, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa Oddział w Kaliszu, Komenda Miejska PSP w Kaliszu, Kalisz 2005, A5, nakład 100 egz., ss. 17.

Broszura przeznaczona jest dla osób prowadzących sprawy z zakresu ochrony przeciwpożarowej w zakładach pracy i pracowników służb architektoniczno-budowlanych.

14. Szylar Janusz, **Działania ratownicze w czasie zdarzeń z gazem płynnym dla drużyn ochotniczych straży pożarnych**, Komenda Powiatowa PSP w Lipsku, Starostwo Powiatowe w Lipsku, Lipsko 2005, A4, nakład 35 egz., ss. 36.

Jest to materiał szkoleniowy przedstawiający zagrożenia wynikające ze stosowania gazu płynnego LPG, pożary cystern z LPG, procedury zwalczania pożaru gazu płynnego, taktykę działań ratowniczych w czasie wypadków samochodów z instalacją gazową, postępowanie z acetylenem. Wiedzę teoretyczną zawartą w broszurze wykorzystano w procesie organizowania ćwiczeń jednostek OSP z powiatu lipskiego, które odbyły się 29 kwietnia 2005 r.

15. Todorski Stefan, **Nie igraj z ...**, Komenda Miejska PSP w Krakowie, Wydawnictwo PPUH BOG&ART w Kajetanowie, B5, nakład 1100 egz., ss. 48.

Broszura dla dzieci o działalności PSP i zagrożeniach czyhających na nie podczas różnych zabaw, opublikowana w ramach programu „Bezpieczny powiat krakowski”. Oprócz broszury wydano tzw. smycz i dwa rodzaje plakietek.

Broszury wydane przed 2005 r., których nie zamieszczono w rocznych bibliografiach, ponieważ nie otrzymała ich w terminie Komenda Główna PSP

1. Bachta Eugeniusz, **45 lat działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobieszynie, woj. Krosno (1949–1994)**, Zarząd Miejsko-Gminny ZOSP RP Jedlicze, Jedlicze 1995, A5, ss. 34.
2. Bachta Eugeniusz, **Ochotnicza Straż Pożarna w Chlebnej, woj. Krosno (1928–1993)**, Zarząd Miejsko-Gminny ZOSP RP Jedlicze, Jedlicze 1995, A5, ss. 28.
3. Bachta Eugeniusz, **Ochotnicza Straż Pożarna w Potoku (1903–1993)**, Zarząd Miejsko-Gminny ZOSP RP Jedlicze, Jedlicze 1993, A5, ss. 14.
4. Banach Henryk, Szczech Bernard, **Komenda Rejonowa Państwowej Straży Pożarnej w Zabrze. W stulecie istnienia 1886/1887–1997** [Zawodowej Straży Pożarnej w Zabrze], wydano z okazji nadania sztandaru Komendzie Rejonowej Państwowej Straży Pożarnej w Zabrze w maju 1997 roku, Wydawnictwo Muzeum Miejskiego w Zabrze, Zabrze 1997, format 23,7×21 cm, ss. 32.

Miejska Straż Pożarna (zawodowa) powstała w Zabrze w 1896 r. W latach 1945–1975 działała pod nazwą Miejska Zawodowa Straż Pożarna. Na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 1975 Nr 20, poz. 106) i przepisów wykonawczych do niej przeprowadzono w kraju reorganizację jednostek ochrony przeciwpożarowej.

W Zabrze utworzono Komendę Rejonową Straży Pożarnych i – w miejsce Miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej – Miejską Komendę Straży Pożarnych i Zawodową Straż Pożarną.

1 lipca 1992 r. Komenda Rejonowa Straży Pożarnych została przekształcona w Komendę Rejonową Państwowej Straży Pożarnej, a Zawodowa Straż Pożarna w Jednostkę Ratowniczo-Gaśniczą.
5. Boćkowski Daniel (red.) **125 lat Zawodowej Straży Pożarnej w Białymstoku**. Współpraca: Jolanta Szczygieł-Rogowska, Piotr Janusz Gilewski, Antoni Ostrowski, Jan Popławski, Andrzej Sutuła, Komenda Miejska PSP w Białymstoku, Białystok 2000, B5, ss. 50.
6. Brzozowski Jerzy, Lewicki Ryszard, Garbaciak Tadeusz, Oleśniewicz Wiesław, **100 lat działalności chełmskiego pożarnictwa 1884–1984**. Biuletyn informacyjny Zarządu Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych [w Chełmie], [Chełm] maj 1984, A5, nakład 200 egz., ss. 40, maszynopis powielony.

Chełmską Miejską Zawodową Straż Pożarną (zawodową) założono w 1893 r., o czym pisze – opierając się na dokumentach archiwalnych – Kazimierz Szwed w książce „Straż Pożarna w Chełmie 1893–2003”, wydanej w 2005 r. Natomiast autorzy tej pracy utożsamili wcześniejsze formy zorganizowanej ochrony przeciwpożarowej w Chełmie (od roku 1884) z powstaniem straży pożarnej.
7. Burczyk Kazimierz, Szynalewski Adam, **Zawodowa Straż Pożarna w Starogardzie Gdańskim**, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Starogardzie Gdańskim, Starogard Gdański 2001, A4, nakład 1000 egz., ss. 50.

8. Charytoniuk Janusz i inni, **Z dziejów ochrony przeciwpożarowej miasta Elbląga 1875–2000**. Materiały z sympozjum historycznego poświęconego obchodom 125-lecia Zawodowej Straży Pożarnej miasta Elbląga, odbytego w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Elblągu, b.w., Elbląg, 20 maja 2000, A5, ss. 16.
9. Chrobak Tadeusz, Tabasz Władysław, **Filary strażactwa ochotniczego**, [w:] **Jednością silni**. Jednodniówka Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, s. 50–52, wyd. Zarząd Główny ZOSP RP, Warszawa 2004, A4, ss. 54.
10. Chrobak Tadeusz, **Pytanie o kulturę strażacką**, [w:] **Gaszą pożary materii wzniesają pożary ducha**, s. 21–32, wydano staraniem Podkarpackiego Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi i Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie, Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu, Stara Wieś 2002.
11. Czachor Beata, **Historia Ochotniczej Straży Pożarnej w Osieku 1904–2004**, [Ochotnicza Straż Pożarna w Osieku], Osiek 2004, format 16×23,5 cm, ss. 32.
12. Drab Krzysztof, Wielebski Stanisław, **115 lat Straży Pożarnej w Wieleniu**, Ochotnicza Straż Pożarna w Wieleniu, Urząd Miasta i Gminy w Wieleniu, Wielen 2000, A4, nakład 300 egz., ss. 12.
13. **Dzień Strażaka '93. Informator**, do druku przygotowali Wojciech Jabłonowski, Andrzej Michalski, Wiesław Nachciński, Dariusz Wojnowski, b.w., Kraków, 4 maja 1993, A5, ss. 64.
14. **Gaszą pożary materii, wzniesają ducha płomień – tradycja, historia i społeczna rola Ochotniczych Straży Pożarnych**. Wybór i opracowanie Ewa Marcinkowska, nakładem Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, Warszawa 2001, format 16,5×30,1 cm, ss. 24.
15. **Gaszą pożary materii wzniesają pożary ducha**. Materiały z sesji popularnonaukowej zorganizowanej w dniu 20 października 2001 r. z okazji XV-lecia Podkarpackiego Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi dla upamiętnienia historycznych rocznic strażackich na przełomie tysiącleci, pod redakcją Władysława Tabasza, wydano staraniem Podkarpackiego Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi i Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie, Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu, Stara Wieś 2002, A5, nakład 500 egz., ss. 64.
16. Giziński Stanisław, **Zabytkowy sprzęt pożarniczy wiejskich placówek ochotniczych straży pożarnych. Wystawa 25 V – 31 VIII 1979 r.**, Muzeum Etnograficzne w Toruniu, Toruń 1979, A5, nakład 350 egz., ss. 16.
17. Głębocki Wiesław, Móravski Karol, **Zbieramy pamiątki pożarnicze. Poradnik dla działaczy OSP**, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, Warszawa 1975, format 19×12,5 cm, ss. 64.
18. Grafik Ryszard, **100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Łukowie**, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łukowskiej, Łuków 1994, A5, ss. 60.
19. [Jedenasty] **XI Zjazd Krajowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, 19–20 października 2002 roku**. Jednodniówka Zarządu Głównego ZOSP RP, Warszawa 2002, A4, ss. 22.

20. Jąder Tadeusz, **Ochotnicza Straż Pożarna w Kościanie**, Towarzystwo Miłośników Ziemi Kościańskiej, Kościan 1978, format 12x16 cm, nakład 1000 egz., ss. 36.
21. Jędraś Stanisław, **100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Rawiczu 1864–2004**, Urząd Miejsko-Gminny Rawicz, Rawicz 2004, format 15×20 cm, nakład 500 egz., ss. 44.
22. **Jubileusz 75-lecia służby dla społeczeństwa i kraju Ochotniczej Straży Pożarnej w Wieleniu**, Komitet Obchodów 75-lecia OSP w Wieleniu, b.m.w. [1960], format 15×20 cm, nakład 500 egz., ss. 16.
Brozura o założonej w 1885 r. Ochotniczej Straży Pożarnej w Wieleniu, pow. Czarńków.
23. **Jubileusz Towarzystwa Ochotniczej Straży Pożarnej w Węgrowie 1898–1958**, Ochotnicza Straż Pożarna, Węgrow 1958.
24. Karpiński Henryk, **Przewodnik po wystawie polskich orderów i odznaczeń 1918–1993**, Gdynia 1993, A5, ss. 20, maszynopis powielony.
25. Krachało Aleksander, Buchowski Stanisław, **Ochotnicza Straż Pożarna w Sejnach 1875–2000. Monografia. 125 lat**, Ośrodek Kultury w Sejnach, Sejny 2000, B5, ss. 32.
26. Kuligowski Dariusz, Piasecki Janusz, **Kalendarium 2003**, Komenda Miejska PSP we Włocławku, Włocławek 2004, A4, nakład 30 egz., ss. 37.
Autorzy przedstawili ważniejsze wydarzenia w działalności zawodowej i społecznej Komendy Miejskiej PSP w 2003 r.
27. Kuligowski Dariusz, Piasecki Janusz, **Kalendarium 2004**, Komenda Miejska PSP we Włocławku, Włocławek 2005, A4, nakład 30 egz., ss. 45.
Autorzy przedstawili ważniejsze wydarzenia w działalności zawodowej i społecznej Komendy Miejskiej PSP w 2004 r.
28. Kwidziński Edmund, Kwidziński Marian, Markiewicz Justyna, **Zawodowa Straż Pożarna [w Kartuzach] 1961–2001. 40-lecie. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kartuzach**, Kartuzy 2001, A5, ss. 34.
29. Leosz Czesław, **Ochotnicza Straż Pożarna w Pustej Woli (75 lat działalności)**, Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Pustej Woli, [Pusta Wola] 2002, A5, nakład 350 egz., ss. 44.
30. Leosz Czesław, **Z dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej Siedliska–Sławęcina 1900–2000**, Zarząd OSP Siedliska–Sławęcina i Czesław Leosz, Siedliska–Sławęcina 2000, A5, nakład 160 egz., ss. 32.
31. Leszczyński Eugeniusz, **100 lat w służbie społeczeństwa 1872–1972. Ochotnicza Straż Pożarna w Krotoszynie**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Krotoszynie, Krotoszyn 1972, format 15×20 cm, nakład 1500 egz., ss. 32.
32. Lewicki Ryszard, Garbaciak Tadeusz, Oleśniewicz Wiesław, Brzozowski Jerzy, **Z dziejów Straży Pożarnych Ziemi Chełmskiej**, Zarząd Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Chełmie, L[ubelskie] Z[akłady] Graf[iczne] „Zwierciadło”, Chełm 1986, format 16,5×22,5 cm, nakład 1000 egz., ss. 52.

Praca jest poprawioną i rozszerzoną wersją opracowania tych samych autorów zatytułowanego „100 lat działalności chełmskiego pożarnictwa 1884–1984”, którego 200 egz. maszynopisu powielonego udostępniono czytelnikom w maju 1984 r.

33. **Motywy strażackie w ekslibrisie. Katalog wystawy**, opracowanie katalogu, scenariusz wystawy, komisarz konkursu i wystawy Zbigniew J. Osenkowski, wydawca Podkarpackie Muzeum Pożarnictwa Ochotniczej Straży Pożarnej w Starej Wsi k. Brzozowa, Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu, Stara Wieś 2001, A5, nakład 300 egz., ss. 44.

34. Nowosielska Beata, **Ochotnicza Straż Pożarna w Kotuniu – aspekty pedagogiczne**, Zarząd Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Siedlcach, Ochotnicza Straż Pożarna w Kotuniu, Kotuń 1998, A5, nakład 250 egz., ss. 60.

35. **Ochotnicza Straż Pożarna w Opocznie 1900–2000**, opracowanie zbiorowe pod redakcją Tadeusza Olejnika i Jana Łuczkwoskiego, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Opocznie, Muzeum Regionalne w Opocznie, Opoczno 2000, A5, nakład 1000 egz., ss. 50.

36. **Ochotnicza Straż Pożarna w Pilźnie 1875–2000. 125 lat w służbie społeczeństwa**, Oficyna Wydawnicza „Apla”, Krosno [2000], A5, ss. 15.

37. **Oficerskie Technika Pożarnicze Wieliczka – Wrocław – Poznań 1952–1959. Szkoła Oficerów Pożarnictwa** [w Warszawie]. **Rocznik II. Zjazd absolwentów**, opracował A[ndrzej] Słysz i W[łodzimierz] Kukulski, Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej, 7–10 października 1993, A4, ss. 10, maszynopis powielony.

38. **Oficerskie Technikum Pożarnicze. Szkoła Oficerów Pożarnictwa** [w Warszawie]. **Rocznik II. Zjazd absolwentów**, Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej, Kraków, 7–10 października 1993, A5, ss. 33, maszynopis powielony.

39. Olejnik Tadeusz, **Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach – informator**, wydawca Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, Sieradz, b.r.w., A5, ss. 24.

40. Olejnik Tadeusz, **Ochotnicza Straż Pożarna w Działoszynie 1882–1982**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Działoszynie, Sieradz 1982, A5, nakład 500 egz., ss. 17.

41. Olejnik Tadeusz, **Ochotnicza Straż Pożarna w Osjakowie**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Osjakowie, Osjaków 1998, A5, nakład 300 egz., ss. 38.

42. Olejnik Tadeusz, **100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Warcie 1881–1981**, nakładem Ochotniczej Straży Pożarnej w Warcie, Sieradz 1981, B5, nakład 500 egz., ss. 31.

43. Olejnik Tadeusz, **Ochotnicza Straż Pożarna we Wróblewie 1912–1987**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna we Wróblewie, Sieradz 1987, A5, nakład 1000 egz., ss. 45.

44. Olejnik Tadeusz, **Ochotnicza Straż Pożarna w Złoczewie 1880–1980**, Towarzystwo Przyjaciół Złoczewa, Graficzna Pracownia Doświadczalna, Łódź 1980, A5, nakład 500 egz., ss. 40.

45. Olejnik Tadeusz, **100 lat Wieluńskiej Ochotniczej Straży Pożarnej 1877–1977**, Społeczny Komitet Obchodu 100-lecia Wieluńskiej Ochotniczej Straży Pożarnej, Wieluń 1977, A5, nakład 600 egz., ss. 30.

46. Olejnik Tadeusz, **100-lecie działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Praszce 1882–1982**, Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Praszce, Częstochowa 1982, B5, nakład 800 egz., ss. 54.
47. Olejnik Tadeusz, **Wpisani w dzieje miasta. W 120. rocznicę Piotrkowskiej Straży Pożarnej**, [w:] **Materiały Sympozjum Historycznego, 3 maja 1998 r.**, s. 6–17, Muzeum Okręgowe w Piotrkowie Trybunalskim, Komenda Rejonowa Państwowej Straży Pożarnej w Piotrkowie Trybunalskim, Piotrków Trybunalski 1998, A5, ss. 34.
48. [Osiemdziesiąt pięć] **85 lat sieradzkiej straży**, opracowanie zbiorowe, Społeczny Komitet Fundacji Sztandaru i Obchodu Jubileuszu 85-cio lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Sieradzu, [Sieradz 1963], A5, nakład 500 egz., ss. 64.
49. Pakisz Jerzy, Wojczulanis Dariusz, **Organizacja ochrony przeciwpożarowej na ziemiach powiatu Lidzbark Warmiński 1945–1965**, część I, Komenda Rejonowa Państwowej Straży Pożarnej w Lidzbarku Warmińskim, Lidzbark Warmiński 1996, A5, nakład 500 egz., ss. 32 oraz mapa powiatu lidzbarskiego i powiatów sąsiednich.
50. Pakisz Jerzy, **Organizacja ochrony przeciwpożarowej na ziemiach powiatu Lidzbark Warmiński 1965–1998**, część II, Komenda Rejonowa Państwowej Straży Pożarnej w Lidzbarku Warmińskim, Lidzbark Warmiński 1998, A5, nakład 500 egz., ss. 48.
51. Pakisz Jerzy, **Organizacja ochrony przeciwpożarowej na ziemiach powiatu Lidzbark Warmiński**, część III (uzupełnienie), Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Lidzbarku Warmińskim, Lidzbark Warmiński 1999, A5, nakład 500 egz., ss. 52.
52. Pilawski Władysław, **Dokumentowanie historii pożarnictwa polskiego**, Warszawa 1986, A5, ss. 34, maszynopis powielony.
53. Pilawski Władysław, **Poradnik do działalności historyczno-muzealnej**, Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, Warszawa 1986, A5, ss. 26, maszynopis powielony.
54. Pilawski Władysław, Kubicki Antoni, Kicza Edward, **100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnkowie**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna, Czarnków 15.06.1966, format 15×20 cm, nakład 1000 egz., ss. 40.
55. Piórek Stanisław, **Zawodowa Straż Pożarna w Rzeszowie w latach 1872–1992**, wydano na zlecenie Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnych w Rzeszowie przy poparciu finansowym Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA, [Rzeszów] 1992, A5, ss. 48.
56. Pokorski Władysław, **1884–1994. 110 lat w służbie społeczeństwa Ochotniczej Straży Pożarnej w Tuszynie**, Tuszyn 1994, ss. 64.
57. **Poradnik ochrony przeciwpożarowej**, Inspektorat Ochrony Przeciwpożarowej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1997, A5, ss. 32.
58. **Požarnictwo zawodowe Ziemi Krośnieńskiej w 40-leciu PRL**. Przygotował zespół redakcyjny pod przewodnictwem Artura Baty w składzie: Zbigniew Kubit, Mieczysław Prugar,

Włodzimierz Rzońca, Józef Szubra, nakładem Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnych w Krośnie z Funduszu Prewencyjnego PZU, Krosno, luty 1985, format 21×19,5 cm, ss. 12.

59. **Program realizacji zadań Związku OSP RP w latach 2002–2007**, Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2003, A4, ss. 28.

60. Pryga Genowefa, **Ochotnicza Straż Pożarna w Zdziarcu wczoraj i dziś**, b.w., skład, druk i oprawa Mała Poligrafia Redemptorystów w Tuchowie, Tuchów 2000, B5, ss. 52.

61. **Rodowody OSP woj. gdańskiego. Gmina Chmielno**. Zeszyt nr 1, b.w., Gdańsk, luty 1986, A5, ss. 16.

62. Sereda Bolesław, Węgrzyn Stanisław, **Ochotnicza Straż Pożarna i orkiestra dęta w historii Miejsca Piastowego 1892–1995**, b.w., Miejsce Piastowe 1995, A5, ss. 62.

63. **Statut Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej**, druk: Poligrafia ZW ZOSP RP w Gdańsku, Gdańsk 2000, A5, ss. 20.

64. **Statut Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej**, b.w., Warszawa 2003, A5, ss. 24.

65. **Statut Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej**, b.w., Warszawa 2004, A5, ss. 24.

66. Stępkowski Ryszard, Nowak Kazimierz, **120 lat Straży Pożarnej w Kielcach 1873–1993**. Przygotowanie do druku Ryszard Januszek, wydano przy wsparciu finansowym miasta Kielce, Kielce 1993, A5, nakład 200 egz., ss. 20.

67. [Sto dwadzieścia pięć] **125 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Wolsztynie 1863–1988**, b.w., Wolsztyn 1988, A5, ss. 12.

68. [Sto] **100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej we Włodawie 1902–2002**, praca zbiorowa, Ochotnicza Straż Pożarna we Włodawie, Komenda Powiatowa PSP we Włodawie przy współudziale Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Włodawa 2002, A5, nakład 500 egz., ss. 32.

69. [Sto] **100 lat służby społecznej Ochotniczej Straży Pożarnej w Żołyni 1901–2001. Krótki zarys historyczny rozwoju ochrony przeciwpożarowej**, oprac. Mieczysław Filip, Magdalena Kątnik-Kowalska, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Żołyni, Żołynia 2001, B5, nakład 100 egz., ss. 36.

70. Ślowski Tadeusz, **125 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Bieczu**, b.w., Biecz, maj 1984, A5, ss. 48.

Komitet Obchodu 125-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Bieczu, liczący 18 osób, utworzono 15 marca 1983 r. Komitet Honorowy Obchodów 125-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Bieczu, w skład którego wchodziło 12 osób, działał pod patronatem sekretarza generalnego Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych płk. poż. mgr. Krzysztofa Smolarkiewicza.

Autor pracy w podrozdziale „Czasy porozbiorowe” pisze: „Pierwszym konkretnym przekazem istnienia i działania straży pożarnej w Bieczu jest 1887 r. W tym właśnie roku miał miejsce fakt

poświęcenia sztandaru Straży Ochotniczej w Bieczu. Na cześć tego ważnego wydarzenia w mieście napisał wierszowany panegiryk miejscowy kierownik szkoły Filip Srzeniawski. [...] Jako problematyczną datę założenia straży przyjmuje się 1857 r. Mimo wszystko, biorąc pod uwagę tradycję miejscową, figurę św. Floriana (z zachowaną datą 1827 r.) jako patrona straży, fakt poświęcenia sztandaru straży, która już wówczas była usprzętowana i umundurowana, należy przyjąć, że została ona założona o wiele wcześniej, aniżeli miał miejsce fakt poświęcenia sztandaru straży”.

W rzeczywistości **Ochotnicza Straż Pożarna w Bieczu została założona w 1886 r.** (czyli rok przed poświęceniem jej sztandaru we wrześniu 1887 r.), o czym można przeczytać w książce, przygotowanej pod redakcją Antoniego Szczerbowskiego, *Krajowy Związek Ochotniczych Straży Pożarnych w Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim 1875–1900*, wydanej we Lwowie w 1900 r. nakładem KZ OSP (s. 56–57 i 120). Założycielem i naczelnikiem OSP w Bieczu był Aleksander Semeniuk, buchalter Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w tym mieście. Książkę tę ma m.in. Biblioteka Narodowa w Warszawie i Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach.

Zostały w niej podane daty założenia 224 OSP, należących do Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, które powstały w okresie od 1865 do 1900 r. (s. 7, 29–30, 42–43, 56–57). Wymieniono również składy zarządów związkowych towarzystw ochotniczych straży pożarnych, które działały w 1900 r. (s. 144–158). Warto dodać, że w roku 1900 do KZ OSP nie należało 167 ochotniczych straży pożarnych (s. 109), których dat utworzenia w tej pracy nie podano.

Informacje o założeniu i działalności OSP w Bieczu można też odnaleźć w miesięczniku „Przewodnik Pożarniczy”, wydawanym przez KZ OSP we Lwowie od 1 maja 1887 r., innych wydawnictwach KZ OSP i w archiwach lwowskich (oczywiście w okresie przygotowywania opracowania przez Tadeusza Ślawnickiego dostęp do archiwów we Lwowie był bardzo trudny lub prawie niemożliwy).

Niewykluczone, że zanim w Bieczu powstała Ochotnicza Straż Pożarna, działała w niej obowiązkowa straż pożarna powołana do życia na podstawie *Ustawy o policji ogniowej dla gmin wiejskich* ogłoszonej patentem cesarskim 28 lipca 1786 r. i powtórnie rozporządzeniem gubernialnym 4 grudnia 1824 r. Ustawa ta dotyczyła wsi i 137 miasteczek w Galicji i Lodomerii. Patent ten został również ponowiony w ustawie gminnej z 12 sierpnia 1866 r.

71. Świdorski Zenon, **75 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Kobylinie**, Kobyliańskie Towarzystwo Kulturalne i Ochotnicza Straż Pożarna w Kobylinie, Kobylin 1982, format 15×20 cm, ss. 28.

72. Tabasz Władysław, **Ropczyce końca XX wieku. Studium z aktywności społecznej ropczyčan**, Wyższa Szkoła Inżynierii Rolniczej i Zarządzania w Ropczycach, Ropczyce 2002, B5, nakład 500 egz., ss. 40.

Autor przedstawił w pracy historię pożarnictwa ochotniczego i zawodowego w Ropczycach.

73. Tabasz Władysław, **Wielorakie formy twórczości strażackiej i ich funkcje**, [w:] **Gaszą pożary materii wzniecają pożary ducha**, s. 40–46, wydano staraniem Podkarpackiego Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi i Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie, Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu, Stara Wieś 2002.

74. Todorski Stefan, **Kulturotwórcza rola Ochotniczej Straży Pożarnej w Kotuniu**, Zarząd Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Siedlcach, Muzeum Okręgowe w Siedlcach, Siedlce 1991, A5, nakład 200 egz., ss. 40.
75. Todorski Zbigniew, **Muzeum Pożarnictwa w Kotuniu. Oddział Muzeum Okręgowego w Siedlcach**, wyd. Muzeum Okręgowe w Siedlcach, Siedlce 1992, A5, nakład 200 egz., ss. 12.
76. Todorski Zbigniew, **Muzeum Pożarnictwa w Kotuniu. Oddział Muzeum Regionalnego w Siedlcach**. Informator, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Kotuniu, Kotuń 2000, A5, nakład 250 egz., ss. 24.
77. Tomaszewicz Andrzej, **100 lat Orkiestry Ochotniczej Straży Pożarnej w Sieradzu 1898–1998**, wyd. Ochotnicza Straż Pożarna w Sieradzu, Sieradz 1998, A5, nakład 500 egz., ss. 56.
78. [Trzydzieści] **XXX lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Ełku. XXV lat Orkiestry Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Ełku**, Ełk 1993, ss. 24.
79. Walczak Eugeniusz, **Dokumentowanie historii. Monografia, pamiętnik, kronika. Wskazówki metodyczne**, 15. pozycja w serii ABC Strażaka Ochotnika, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Gdańsk 2004, A5, ss. 48.
80. Walczak Eugeniusz, **Kompendium historii pożarnictwa i straży pożarnych na ziemiach polskich do 1918 roku**, 12. pozycja w serii ABC Strażaka Ochotnika, Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, Warszawa 2003, A5, ss. 62.
81. Walczak Eugeniusz, **Kroniki ochotniczych straży pożarnych. Wskazówki metodyczne**, Biblioteka Zeszytów Historycznych ZOSP RP, Zarząd Główny ZOSP RP, Warszawa 2002, A4, nakład 200 egz., ss. 12.
82. Walczak Eugeniusz, Kołodziejczyk Arkadiusz, **Rola kronik w dokumentowaniu działalności ochotniczych straży pożarnych. Wskazówki dla kronikarzy**, Biblioteka Zeszytów Historycznych ZOSP RP, Zarząd Główny ZOSP RP, Warszawa 1998, A5, nakład 300 egz., ss. 18.
83. Witecka Helena, **Muzealnictwo pożarnicze w Polsce**, [w:] **Gaszą pożary materii wzniecają pożary ducha**, s. 33–39, wydano staraniem Podkarpackiego Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi i Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie, Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu, Stara Wieś 2002.
84. **W obronie życia i mienia. 65 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Niepokalanowie**, Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, Niepokalanów 1996, nakład 1000 egz., ss. 48.
85. **Wskazówki dla zbierających i piszących wspomnienia z działalności związkowej**, Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, Warszawa 1960.
86. **Zawodowa Straż Pożarna 1976. Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej 1996. XX-lecie**, opracowanie Arkadiusz Kołodziejczyk, Ireneusz Królik, wydawca Społeczny Komitet Fundacji Sztandaru dla Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Węgrowie, Węgrów 10 sierpnia 1996, A4, ss. 14.

87. **Zawodowa Straż Pożarna w Tarnowie 1866–1986**, Komenda Zawodowej Straży Pożarnej w Tarnowie, Drukarnia Narodowa Kraków, Zakład nr 16 Tarnów [1986], A5, ss. 32.
88. Ząbczyński Stefan, **65 lat w służbie społecznej**. Jednodniówka Zarządu Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Olkuszu z okazji 65-lecia działalności 1917–1982, Zarząd Miejsko-Gminny ZOSP w Olkuszu, Olkusz 1982, A5, ss. 22.
89. Żołubak Władysław, **XXX lat Ośrodka Szkolenia Pożarniczego w Wieliczce 1957–1987**, b.w., [Wieliczka] 1987, A5, ss. 32.

PRASA POŻARNICZA I PUBLIKACJE URZĘDOWE

Ogólnopolska prasa pożarnicza

1. **Przegląd Pożarniczy 2005**, nr 1–12

Miesięcznik Komendy Głównej PSP ukazujący się od 15 grudnia 1912 r.

Wydawca: Komenda Główna PSP, Warszawa, ul. Podchorążych 38

Format: A4

Nakład: 7000 egz.

Skład i druk: Wydawnictwa Przemysłowe WEMA sp. z o.o.

Kolportaż: Ruch SA, Poczta Polska, Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, Kolporter SA, Garmond Press SA, Inmedio sp. z o.o. w Łodzi, Fundacja Edukacja i Technika Ratownictwa

2. **Strażak 2005**, nr 1–12

Czasopismo Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Ukazuje się od stycznia 1953 r. Stanowi kontynuację dwutygodnika „Gazeta Strażacka”, który wychodził w latach 1931–1939 i po przerwie z powodu II wojny światowej od kwietnia 1948 do grudnia 1952 r. Zmiana tytułu „Gazety Strażackiej” na „Strażak” w styczniu 1953 r. miała na celu m.in. nawiązanie do tytułu pierwszego czasopisma pożarniczego na ziemiach polskich – „Roczników „Strażak”» za lata 1882 i 1883, wydanych w Piotrkowie Trybunalskim w zaborze rosyjskim, i czasopisma „Strażak” wychodzącego w latach 1901–1914 w Warszawie, redagowanego i wydawanego przez Emila Karola Szyllera i Leopolda Bogumiła Szyllera-Rackiego. W latach 1953–1984 „Strażak” ukazywał się jako dwutygodnik, a od stycznia 1985 r. wychodzi jako miesięcznik.

Od numeru szóstego z marca 1976 r. do numeru szóstego z czerwca 1988 r. najpierw na winiecie okładki „Strażaka” (III–V 1976), następnie w jego stopce redakcyjnej (VI 1976 – XII 1982) i znowu na okładce (I 1983 – VI 1988) zamieszczano napis: **Ukazuje się od 1931 roku.**

Od numeru trzeciego z marca 1990 r. redakcja na winiecie okładki „Strażaka” umieszcza napis: **Pismo ukazuje się od 1882 roku.**

27 września 1973 r. prezydium Zarządu Głównego ZOSP odznaczyło „Strażaka” Złotym Znakiem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, uznając jego twórcze osiągnięcia w rozpowszechnianiu wiedzy i informacji z zakresu pożarnictwa, a także w rozwoju ochrony przeciwpożarowej i działalności strażactwa ochotniczego.

Od stycznia 2001 r. niektóre artykuły z czasopisma „Strażak” ukazują się na stronie internetowej www.strazak.net.pl.

Wydawca: Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, Warszawa, ul. Oboźna 1
Format: A4
Nakład: 12 000 egz.
Druk: Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna TAURUS
Kolportaż: Ruch SA, Poczta Polska, Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, zarządy oddziałów wojewódzkich ZOSP RP, Garmond Press SA, Inmedio sp. z o.o. w Łodzi, Kolporter SA, Prasa do Domu

3. **Dziennik Urzędowy Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej** 2005, nr 1, 2

Ukazuje się od 1992 r. Stanowi kontynuację wydawanego w latach 1951–1991 „Dziennika Zarządzeń i Rozkazów Komendy Głównej Straży Pożarnych”.

Wydawca: Komenda Główna PSP, Warszawa, ul. Podchorążych 38
Format: A4
Nakład: 450 egz.
Skład i druk: Wydawnictwa Przemysłowe WEMA sp. z o. o.
Kolportaż: Ruch SA, Poczta Polska, Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, Kolporter SA, Garmond Press SA, Inmedio sp. z o.o. w Łodzi

4. **Przegląd Obrony Cywilnej** 2005, nr 1–12

Miesięcznik Obrony Cywilnej Kraju ukazujący się w Warszawie od 1 stycznia 1999 r. Stanowi kontynuację dwumiesięczników „Przegląd Terytorialny Obrony Przeciwlotniczej” (1957–1966), „Przegląd Powszechnej Samoobrony” (od numeru drugiego w 1966–1973) i „Przeglądu Obrony Cywilnej” (1974–1998).

Wydawca: Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa, ul. Grzybowska 77
Format: A4
Nakład: 3500 egz.
Łamanie
i skanowanie: Studio „Polski Zbrojnej” i „Żołnierza Polskiego”
Druk: PERFEKT SA, Warszawa, ul. Połczyńska 99
Kolportaż
i marketing: Dom Wydawniczy Bellona

5. **Zeszyty Naukowe SGSP** 2005, nr 32, 33

Ukazują się od 1983 r. Stanowią kontynuację „Zeszytów Naukowych WOSP”, wydawanych w latach 1977–1981. Są czasopismem akademickim o zasięgu ogólnokrajowym, prezentującym wyniki prac badawczych pracowników Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, a także osiągnięcia naukowo-badawcze z dziedziny ochrony przeciwpożarowej, ochrony ludności i ochrony środowiska naturalnego. Wszystkie zamieszczone w nich artykuły są recenzowane przez specjalistów, samodzielnych pracowników naukowych wyższych uczelni w kraju.

Wydawca: Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie, ul. Słowackiego 52/54
Format: B5
Nakład: 50 egz.
Kolportaż: Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie

6. **Przegląd Dokumentacyjny Ochrony Przeciwpożarowej** 2005, nr 1, 2, 3

Wydawany od 1993 r. przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej w Warszawie. Stanowi kontynuację kwartalnika „Przegląd Dokumentacyjny” (jego cztery numery w roku 1985 wydał Działowy Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie) i „Przeglądu Dokumentacyjnego Ochrony Przeciwpożarowej”, który w latach 1986–1989 ukazywał się jako dodatek do kwartalnika „BIT [Biuletyn Informacji Technicznej]. Nauka i Technika Pożarnicza”.

W roku 1993 wydawanie „Przeglądu Dokumentacyjnego Ochrony Przeciwpożarowej” – jako samodzielnego czasopisma – wznowiła Szkoła Główna Służby Pożarniczej. W niewielkim zakresie zastąpił on wychodzący w latach 1965–1988 miesięcznik „Ekspres Informacja Ochrony Przeciwpożarowej”, wydawany przez Działowy Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej Komendy Głównej Straży Pożarnych, a od maja 1984 r. przez Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie.

Od roku 2001 jest wydawany tylko w wersji elektronicznej (na dyskietkach). W 2005 r. numery pierwszy i drugi ukazały się na dyskietkach (po 14 egz.). Od numeru trzeciego w tymże roku podjęto rozpowszechnianie czasopisma na stronie internetowej Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie.

7. **Muzealny Rocznik Pożarniczy**, tom 11/12 (2003/04), Mysłowice 2004 [właściwie 2005]

Ukazuje się od 1990 r. Jest to periodyk naukowy, w którym są publikowane wyniki badań poświęconych dziejom ochrony przeciwpożarowej w Polsce. Był on organem prasowym najpierw Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, a po przekształceniu go w lutym 1993 r. w Centralne Muzeum Pożarnictwa – tej właśnie placówki. W latach 1990–1997 wydawcą „Rocznika” (tomy 1–8) było Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach i Państwowe Wydawnictwo Naukowe (od roku 1991 Wydawnictwo Naukowe PWN). „Rocznik” ma następujące działy: *Rozprawy i studia; Materiały; Kronika; Recenzje i omówienia; Bibliografia*. Jego redaktorem był dyrektor CMP płk poż. mgr Feliks Barbarowicz (1929–1998). Sekretarzem naukowym w latach 1990–1997 był historyk dr Tadeusz Olejnik, który w roku 1996 uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego. Równocześnie pełnił funkcję naczelnika Wydziału Wydawniczego CMP w Mysłowicach (1988–1998).

Po śmierci 12 lipca 1998 r. dyrektora CMP Feliksa Barbarowicza i odejściu z funkcji sekretarza naukowego Tadeusza Olejnika, tomy 9–11/12 „Rocznika” wydało Centralne Muzeum Pożarnictwa, a wydrukowały: t. 9 (2000) TRIADAPRESS Drukarnia w Katowicach; t. 10 (2001) Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach; t. 11/12 (2003/04) Zakład Poligrafii „INTROART” w Mysłowicach. Redaktorem t. 11/12 był dyrektor CMP generał brygadier w stanie spoczynku Feliks Dela, a sekretarzem naukowym jego zastępczyni ds. naukowych, historyczka dr Helena Witecka.

„Muzealny Rocznik Pożarniczy” nie ukazał się w latach 1998, 1999 i 2002.

Wydawca: Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, ul. Stadionowa 7A

Format: B5

Nakład: 500 egz.

Kolportaż: Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach

8. **Zeszyty Historyczne Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej** 2005, t. V. Z dziejów ochotniczych straży pożarnych. Studia i artykuły pod redakcją Janusza Gmitruka i Eugeniusza Walczaka, Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Komisja Historyczna ZG ZOSP RP, Warszawa 2005, A5, nakład 1500 egz., ss. 344.

Dotychczas ukazały się „Zeszyty Historyczne” w 1996 (t. I), 1998 (t. II) i 2003 (t. III i IV). Jest to periodyk naukowy, w którym publikowane są prace naukowe i popularnonaukowe poświęcone dziejom ochotniczych straży pożarnych na ziemiach polskich i związkom, które je zrzeszały w różnych okresach historycznych. „Zeszyty Historyczne” mają następujące działy: *Rozprawy, studia, artykuły; Biografie, przyczynki, materiały; Recenzje* i w poszczególnych tomach w miarę potrzeby działy dodatkowe, np. *Pro memoria* (t. III), *Wspomnienia* (t. V).

Tom II zatytułowany „Muzea i izby tradycji pożarniczej w Polsce”, autorstwa Anny Przybylskiej i Eugeniusza Walczaka, został w całości poświęcony polskiemu muzealnictwu pożarniczemu.

„Zeszyty Historyczne” wychodziły pod redakcją Arkadiusza Kołodziejczyka, tom III i IV pod redakcją Leonardy Bogdan i Arkadiusza Kołodziejczyka. Tom V, wydany w 2005 r., zawiera bogatą i wartościową treść historyczną. Wyszedł pod nową redakcją – Janusza Gmitruka i Eugeniusza Walczaka, którzy od pierwszego tomu byli członkami kolegium redakcyjnego tego periodyku.

9. **Pożarnik** 2005, nr 6, 7, 8

Czasopismo wychodzi od maja 1997 r. Po ukazaniu się w marcu 2005 r. siedemnastego numeru, w maju tego roku zmieniono szatę graficzną czasopisma i rozpoczęto jego nową numerację. Jest organem prasowym Stowarzyszenia Pożarników Polskich, które powstało 2 października 1990 r. Jego redakcja mieści się w siedzibie Stowarzyszenia w Warszawie przy ul. Jagiellońskiej 88.

Wydawca: Stowarzyszenie Pożarników Polskich w Warszawie

Format: A4

Nakład: 600 egz.

Kolportaż: Stowarzyszenie Pożarników Polskich w Warszawie

10. **Pożarek** 2005, nr 1(11), 2(12)

Ukazuje się od 5 marca 2002 r. Najpierw jako gazetka studentów Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, a od numeru szóstego w 2003 r. jako magazyn studentów SGSP. Równocześnie z wydaniem drukowanym, od numeru pierwszego z 2002 r., ukazuje się również wydanie internetowe „Pożarka”. W roku 2005 pierwszy numer pisma miał wydania drukiem i internetowe, a drugi – z powodu braku środków finansowych – tylko wydanie internetowe. „Pożarek” nawiązuje do dorobku pisma „Żar”, wydawanego w latach 1976–1981 przez studentów Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarniczej i pisma „Żarek” (1983–1989) redagowanego przez studentów Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

Wydawca: Szkoła Główna Służby Pożarniczej, ul. Słowackiego 52/54

Format: A4

Nakład 300 egz. (pierwszego numeru)

11. **W akcji** 2005, nr 1, 2, 3, 4, 5, 6

Czasopismo ukazuje się w Katowicach od października 2001 r. Jest magazynem poświęconym problematyce ratownictwa. Zajmuje się zagadnieniami techniki pożarniczej; organizacji różnych rodzajów działalności ratowniczej w kraju, województwach, powiatach i gminach; organizacji pracy ratowników; zagrożeń bezpieczeństwa strażaków podczas działań ratowniczych.

Wydawca: Wydawnictwo ELAMED, Katowice, al. Walentego Roździeńskiego 188

Format: B5

Nakład: 2500 egz.

Kolportaż: Wydawnictwo ELAMED w Katowicach

12. **Ochrona Przeciwpożarowa** 2005, nr 1, 2, 3, 4

Jest to kwartalnik Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa. Ukazuje się od września 2002 r. Od stycznia 2003 r. jego redakcja ma siedzibę w Poznaniu przy ul. Czechosłowackiej 27. Funkcję przewodniczącego Rady Redakcyjnej pełni Zenon Praczyk, jego zastępcą jest Adam Biczyski, redaktorem naczelnym Stanisław Mazur, a sekretarzem redakcji – Dorota Krawczak.

Czasopismo koncentruje się przede wszystkim na problematyce prewencyjnej. Obejmuje stałe działy: ochrona przeciwpożarowa w budownictwie, zapobieganie pożarom i awariom, techniczne środki ochrony przeciwpożarowej, informacja naukowo-techniczna, działania ratownicze, ochrona przeciwpożarowa za granicą, ekspert radzi, witryna czytelników.

Kwartalnik adresowany jest do jednostek organizacyjnych PSP, wydziałów nadzoru budowlanego w starostwach, biur projektowych, biur budowlanych, firm ubezpieczeniowych, zakładów pracy o dużym zagrożeniu pożarowym i różnych firm działających na rzecz ochrony przeciwpożarowej.

Wydawca: Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa

Format: A4

Nakład: 2000 egz.

Skład

i łamanie: Wydawnictwo ELAMED, Katowice, al. Walentego Roździeńskiego 188

Kolportaż: Izba Rzecznawców Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa, Delegatura w Poznaniu.

Regionalna prasa pożarnicza

1. **Strażak Podkarpacki** 2005, nr 1(23)–3(25)

Kwartalnik wydawany przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie od 1999 r. Stanowi kontynuację „Strażaka Galicyjskiego” (jako miesięcznik ukazywał się od stycznia 1992 do końca 1995 r.) i kwartalnika „Strażak Rzeszowski” (1996–1998). W roku 2005 nakład czasopisma zmniejszono z 400 do 35 egz., ponieważ PZU wstrzymał finansowanie jego wydawania. Równocześnie w 2005 r. rozpoczęto jego rozpowszechnianie na stronie internetowej Komendy Wojewódzkiej PSP w Rzeszowie.

Wydawca: Komenda Wojewódzka PSP w Rzeszowie, ul. Mochnackiego 4

Format: A4

Nakład: 35 egz.

2. **Kurier Strażacki** 2005, nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10–11–12

Czasopismo ukazywało się w Łodzi od maja 1993 do lutego 1997 r. W tym czasie wyszły 33 jego numery. Po przerwie w jego wydawaniu zostało wznowione jako miesięcznik w czerwcu 2000 r. Poświęcone jest zagadnieniom ochrony przeciwpożarowej na obszarze województwa łódzkiego. Oprócz różnorodnej treści ma stałe rubryki. Jego odbiorcami są komendy powiatowe i miejskie PSP oraz jednostki ratowniczo-gaśnicze w województwie łódzkim, władze administracji państwowej i samorządowej, szefowie instytucji współpracujących ze strażami pożarnymi, redakcje łódzkich dzienników i lokalne radio. Przesyłane jest również do bibliotek naukowych w Polsce i do archiwum w klasztorze Franciszkanów w Niepokalanowie.

W 2005 r. ukazały się dwa dodatki specjalne do „Kuriera Strażackiego” w nakładzie 600 egz. z okazji:

- Dnia Strażaka – dodatek do numeru 6/2005,
- świąt Bożego Narodzenia – dodatek do numeru 10–11–12/2005.

Wydawca: Komenda Wojewódzka PSP w Łodzi, ul. Wólczańska 111/113

Format: A4

Nakład: 600 egz.

3. **Mariacki Hejnał Strażacki** 2005, nr 4/12

Jest to czasopismo Koła Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP w Krakowie wychodzące pod tym tytułem od 2004 r. Stanowi kontynuację „Krakowskiego Hejnału Strażackiego”, który ukazywał się w Krakowie od września 1999 do końca 2003 r. Wychodziły – na ogół – dwa lub trzy numery pisma każdego roku.

4. **Strażak Mazowiecki** 2005, nr 1–12

Ukazuje się w Warszawie od 24 grudnia 2000 r. Jest to miesięcznik Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP.

Wydawca: Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP województwa mazowieckiego, Warszawa, ul. Chłodna 3

Format: A4

Nakład: 3000 egz.

Druk: Drukarnia EBE

Kolportaż: Zarząd Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP województwa mazowieckiego

5. **Informator Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego** 2005, nr 1, 2, 3, 4

Od 2001 do numeru trzeciego w 2004 r. kwartalnik ukazywał się pt. „Gdański Informator Obrony Cywilnej”, który wydawał Wydział Zarządzania Kryzysowego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku. Od numeru czwartego w 2004 r. wydaje go pod zmienionym tytułem Wydział Zarządzania Kryzysowego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku przy ul. Okopowej 21/27 we współpracy z Wydziałami Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego i Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W czasopiśmie autorzy omawiają i analizują problematykę bezpieczeństwa powszechnego ze szczególnym uwzględnieniem ochrony ludności na szczeblu lokalnym. Redaktorem naczelnym czasopisma jest Alicja Stasiak.

Format: A4
Nakład: 700 egz.

6. **Strażak Dolnośląski**

„Strażak Dolnośląski” ukazał się we Wrocławiu 17 maja 2003 r. jako wydawnictwo okolicznościowe. W roku 2004 podjęto decyzję, że będzie wydawany jako czasopismo – w maju wyszedł z druku jego pierwszy numer. W 2005 r. czasopismo, z braku środków finansowych, nie ukazało się.

7. **Informator Stowarzyszenia Ratownik** 2005, nr 1 (2)

Pierwszy numer ukazał się w listopadzie 2003 r. Jest to czasopismo Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw na rzecz Społecznej Służby Ratowniczej OSP „Ratownik”, które działa w Częstochowie od 18 marca 2003 r. W roku 2005 wyszedł jego drugi numer (do „Biuletynu Informacyjnego Państwowej Straży Pożarnej za rok 2004” redakcja podała błędną informację, że drugi numer pisma ukazał się w 2004 r.). Pismo poświęcone jest problematyce ratownictwa, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska naturalnego. Na jego łamach są przedstawiane działania prowadzone w tych dziedzinach przez organy administracji państwowej i samorządowej oraz przez organizacje pozarządowe. Służy pomocą strażakom-ratownikom pełniącym służbę w ochotniczych strażach pożarnych, a także wspiera inicjatywy i działania władz lokalnych i działaczy strażackich mające na celu uzupełnianie i wzbogacanie wyposażenia w sprzęt pożarniczy i ratowniczy jednostek OSP. Czasopismo redaguje kolegium w składzie: Iwona Coner, Stefan Gawroński i Andrzej Kuśnierczyk.

Format: A4
Nakład: 600 egz.

BIULETYNY

1. **Biuletyn Informacyjny Państwowej Straży Pożarnej za rok 2004.** Warszawa 2005

Opracowuje go Wydział Wydawnictw w Biurze Szkolenia Komendy Głównej PSP na podstawie materiałów dostarczonych przez biura KG PSP, szkoły PSP, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie, Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, Zarząd Główny ZOSP RP i Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa. Wydaje od 1993 r. Komenda Główna PSP. Format A4, nakład 1300 egz., ss. 192.

Stanowi kontynuację: „Biuletynu Informacyjnego Ochrony Przeciwpożarowej” (1952–1961, wydanie powielaczowe), „Biuletynu Statystycznego Komendy Głównej Straży Pożarnych” (1962), „Biuletynu Statystycznego Ochrony Przeciwpożarowej” (1963–1965), „Rocznika Statystycznego Ochrony Przeciwpożarowej” (1966–1970), „Rocznego Biuletynu Statystycznego Ochrony Przeciwpożarowej” (1971–1991), wydawanych przez Komendę Główną Straży Pożarnych w Warszawie. W roku 1992 „Biuletyn”, z powodu gruntownej reorganizacji ochrony przeciwpożarowej, nie ukazał się. Ponadto jest również w części kontynuacją „Rocznika Statystycznego Pożarów i Strat” (1961–1970) i „Rocznego Biuletynu Statystycznego Pożarów i Strat” (1971–1991), a także „Rocznika Statystycznego Wyposażenia Straży Pożarnych w Podstawowy Sprzęt Pożarniczy” (1966–1991).

2. **Biuletyn Informacyjny Państwowej Straży Pożarnej 2005**, nr 1–24

Wydaje go dwa razy w miesiącu Wydział Informacji i Promocji Komendy Głównej PSP. Ukazuje się od 1992 r. Format A5, nakład 30–40 egz. Rozsyłany jest pocztą elektroniczną do KW PSP, szkół PSP, CNBOP w Józefowie, CMP w Mysłowicach i instytucji współpracujących z PSP. Stanowi kontynuację „Informatora Komendy Głównej Straży Pożarnych” wydawanego od listopada 1974 r.

3. **Miesięczny Biuletyn Prasowy 2005**, nr 1–12

Opracowuje go Wydział Informacji i Promocji Komendy Głównej PSP. Ukazuje się od 1993 r. Format A4, nakład 90 egz. Wychodzą również okazjonalnie specjalne biuletyny prasowe. Stanowi kontynuację „Biuletynu Prasowego” wydawanego przez Komendę Główną Straży Pożarnych w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku.

4. **Biuletyn Specjalny 112**

Opracował go Wydział Informacji i Promocji Komendy Głównej PSP. Zawiera materiały prasowe z lipca i sierpnia 2005 r. dotyczące prac nad wdrażaniem numeru alarmowego 112. Format A4, nakład 32 egz., ss. 304.

5. **Biuletyn informacyjno-dydaktyczny Centralnej Szkoły PSP w Częstochowie**, 2005, nr 0 (pilotażowy), 1, 2, 3, 4

Szkoła zamieszcza go na własnej stronie internetowej od maja 2005 r. oraz rozsyła pocztą elektroniczną do jednostek PSP i OSP. Celem biuletynu jest przekazywanie wiedzy z zakresu ochrony przeciwpożarowej, ochrony ludności i zarządzania kryzysowego. Znajdują się w nim między innymi: aktualne informacje o codziennej pracy służb ratowniczych, przegląd krajowej prasy ratowniczej, kalendarium planowanych konferencji, sympozjów i ćwiczeń.

6. **Biuletyn Informacyjny Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach**, 2005, nr 1–4

Opracowuje go zespół redakcyjny Komendy Wojewódzkiej PSP w Kielcach i wydaje ta komenda. Zawiera informacje o jej działalności w I, II, III i IV kwartale 2005 r. Format A5, nakład po 30 egz.

7. Wydanie specjalne **Biuletynu Informacyjnego Komendy Wojewódzkiej PSP w Kielcach**, Kielce 2005

Wydała go Komenda Wojewódzka PSP w Kielcach. Zawiera opis ważniejszych wydarzeń i uroczystości, podczas których świętokrzyscy strażacy oddali hołd zmarłemu Ojcu Świętemu. Format A5, nakład 30 egz., ss. 20.

8. **Biuletyn Informacyjny Komendy Powiatowej PSP w Starachowicach 2005**, nr 1–3

Opracowują go pracownicy Komendy Powiatowej PSP w Starachowicach i wydaje od drugiego kwartału 2005 r. ta komenda. Zawiera informacje o działalności tej komendy. Format A5, nakład 18 egz.

9. **Biuletyn Informacyjny Komendanta Powiatowego PSP w Drawsku Pomorskim 2005**, nr 1–12

Opracowuje go Sekcja ds. Operacyjno-Szkoleniowych Komendy Powiatowej PSP w Drawsku Pomorskim i wydaje ta komenda. Zawiera informacje o stanie bezpieczeństwa pożarowego w powiecie drawskim. Przeznaczony jest dla samorządów gminnych i samorządu powiatowego, działaczy Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP oraz prasy lokalnej. Format A5, nakład 24 egz. miesięcznie, ss. 8–16.

10. Biuletyn Informacyjny Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi 2005, nr 1–12

Opracowuje go Wydział Organizacji i Nadzoru Komendy Wojewódzkiej PSP w Łodzi i wydaje raz w miesiącu ta komenda. Jest rozsyłany pocztą elektroniczną do 22 komend powiatowych i miejskich PSP w województwie łódzkim. Informuje o bieżącej pracy poszczególnych wydziałów Komendy Wojewódzkiej PSP w Łodzi i działalności jej kadry kierowniczej. Biuletyn otrzymują przedstawiciele władz samorządowych i pożarniczych związków zawodowych, ochotnicze straże pożarne i jednostki organizacyjne PSP w województwie łódzkim. Format A5.

11. Biuletyn Informacyjny Komendy Powiatowej PSP w Łasku 2005, nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10–11, 12

Opracowuje go Dariusz Koliński wraz z zespołem i wydaje raz w miesiącu Komenda Powiatowa PSP w Łasku. Zawiera informacje o działalności ratowniczo-gaśniczej, zapobieganiu pożarom, pracach kierownictwa i innych ważnych wydarzeniach w zakresie ochrony przeciwpożarowej w powiecie łaskim, a także przedruki z prasy dotyczące pożarnictwa. Otrzymują go: komendant główny PSP, szef OCK, komendant wojewódzki PSP w Łodzi, starosta powiatowy w Łasku, komórki organizacyjne Komendy Powiatowej PSP w Łasku, Związek Zawodowy Strażaków „Florian” i NSZZ „Solidarność”. Format A5.

12. Biuletyn Informacyjny Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku za 2004 rok. Gdańsk 2005.

Opracowali go pracownicy wydziałów Komendy Wojewódzkiej PSP w Gdańsku i wydała ta komenda. Przeznaczony jest dla samorządów terytorialnych wszystkich szczebli, parlamentarzystów, dziennikarzy i instytucji współpracujących z Państwową Strażą Pożarną. Format A4, nakład 150 egz., ss. 65.

13. Biuletyn Informacyjny Komendy Powiatowej PSP w Chojnicach za 2004 r.

Wydała go Komenda Powiatowa PSP w Chojnicach. Przeznaczony jest dla władz samorządowych, instytucji i mediów. Format A4, nakład 50 egz., ss. 26.

14. Informator Komendy Powiatowej PSP w Kartuzach za 2004 rok.

Wydała go Komenda Powiatowa PSP w Kartuzach. Przedstawia stan organizacji ochrony przeciwpożarowej w powiecie kartuskim w 2004 r. Przeznaczony jest dla władz samorządowych i prasy lokalnej. Format A5, nakład 80 egz., ss. 32.

15. Biuletyn Informacyjny Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wejherowie za rok 2004.

Opracowali go pracownicy wydziałów Komendy Powiatowej PSP w Wejherowie i wydała ta komenda. Biuletyn otrzymują władze powiatu, instytucje współpracujące z komendą i dziennikarze. Format A4, nakład 26 egz., ss. 35.

16. Biuletyn Informacyjny Komendy Wojewódzkiej PSP w Łodzi za rok 2004

Opracowali go pracownicy Wydziału Organizacji i Nadzoru Komendy Wojewódzkiej PSP w Łodzi na podstawie informacji zebranych z komórek organizacyjnych tej komendy i wydany przez nią na płycie CD. Zawiera informacje o jej działalności, m.in.: zagadnienia organizacyjno-prawne, kadrowe, bhp, finansowe, kwatermistrzowsko-techniczne, kontrolno-rozpoznawcze i operacyjne. Wymieniono w nim strategiczne kierunki działań Komendy Wojewódzkiej PSP na lata 2003–2005 w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa. Biuletyn przygotowany na naradę roczną, stanowi bogate źródło informacji o pracy Państwowej Straży Pożarnej w województwie łódzkim dla wojewódzkich, powiatowych i gminnych władz samorządowych, a także dla lokalnych mediów. Format A4. Nakład 200 płyt CD.

17. Biuletyn Informacyjny Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie za rok 2004

Opracowali go pracownicy Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie, wydała Drukarnia GS sp. z o.o. na zlecenie tej komendy. Podsumowano w nim pracę komórek organizacyjnych Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie w roku 2004. Jego tematyka obejmuje działania ratowniczo-gaśnicze i ochronę ludności, działania kontrolno-rozpoznawcze, szkoleniowe, organizacyjne i logistyczne. Zawiera również kalendarium wydarzeń w roku 2004. Format A4, nakład 20 egz., ss. 171.

18. Biuletyn Informacyjny Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Bochni za rok 2004

Opracowali go pracownicy Komendy Powiatowej PSP w Bochni i wydała ta komenda. Podsumowano w nim całoroczną pracę Komendy Powiatowej PSP na terenie powiatu bocheńskiego. Opisano działania ratowniczo-gaśnicze i dotyczące ochrony ludności, działania kontrolno-rozpoznawcze, szkoleniowe, organizacyjne i logistyczne. Zamieszczono również kalendarium wydarzeń w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa w powiecie bocheńskim w 2004 r. Format A4, nakład 20 egz., ss. 44.

19. Biuletyn Informacyjny Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie za rok 2004, Rzeszów 2005

Wydała go Komenda Wojewódzka PSP w Rzeszowie. Przedstawia charakterystykę pracy komórek organizacyjnych Komendy Wojewódzkiej PSP w Rzeszowie w roku 2004 i funkcjonowanie Państwowej Straży Pożarnej w województwie rzeszowskim. Format A4, nakład 60 egz., ss. 98.

20. Biuletyn Informacyjny Komendy Powiatowej PSP w Ostrowie Wielkopolskim za rok 2004

Opracowali go pracownicy Komendy Powiatowej PSP w Ostrowie Wielkopolskim i wydała ta komenda. Zawiera informacje o rocznej działalności komendy z przeznaczeniem dla władz samorządowych. Format A4, nakład 60 egz., ss. 15.

21. Biuletyn Informacyjny Komendy Powiatowej PSP we Włoszczowie za 2004 r.

Opracowali go pracownicy Komendy Powiatowej PSP we Włoszczowie i wydała ta komenda. Zawiera informacje o jej komórkach organizacyjnych i współpracy komendy z samorządami. Format A4, nakład 10 egz., ss. 38.

22. **Biuletyn informacyjny Komendy Powiatowej PSP w Radomsku**

Wydawany co miesiąc od września 2005 r. Opracowują go pracownicy Komendy Powiatowej PSP w Radomsku. Zawiera informacje o działalności poszczególnych komórek organizacyjnych Komendy Powiatowej PSP w Radomsku. Format A5, nakład 48 egz.

23. **Biuletyn okolicznościowy Dzień Strażaka**

Opracował go z okazji Dnia Strażaka Zespół Prasowy Komendy Wojewódzkiej PSP we Wrocławiu, a wydała Drukarnia i Wydawnictwo Masterprint. Przedstawia działania jednostek PSP w województwie dolnośląskim w 2005 r., problematykę bezpieczeństwa, zagadnienia szkoleniowe, współpracę między jednostkami PSP oraz z władzami państwowymi i samorządowymi. Format A4, nakład 2000 egz., ss. 12.

INFORMATORY

1. **Analiza stanu ochrony przeciwpożarowej powiatu kościerskiego za rok 2004**

Opracowali ją pracownicy wydziałów Komendy Powiatowej PSP w Kościerzynie i wydała ta komenda. Przeznaczona jest do wykorzystania przez organy samorządowe i podmioty współpracujące z PSP. Format A4, nakład 40 egz., ss. 48.

2. **Informacja komendanta powiatowego PSP w Jędrzejowie o stanie bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych powiatu jędrzejowskiego za 2005 rok**

Wydała ją Komenda Powiatowa PSP w Jędrzejowie. Zawiera dane o pracy komórek organizacyjnych tej komendy i jej współpracy z samorządami. Format A4, nakład 35 egz., ss. 40.

3. **Informacja o działalności PSP powiatu łaskiego za rok 2004**

Opracował ją Dariusz Koliński wraz z zespołem i wydała Komenda Powiatowa PSP w Łasku do wykorzystania podczas narady rocznej. Otrzymali ją: komendant główny PSP, szef OCK, komendant wojewódzki PSP w Łodzi, starosta powiatowy w Łasku, komórki organizacyjne Komendy Powiatowej PSP w Łasku, Związek Zawodowy Strażaków „Florian” i NSZZ „Solidarność”. Format A4.

4. **Podsumowanie roku 2004**

Informator wydała Komenda Miejska PSP w Koninie. Przedstawiono w nim jej działalność w roku 2004. Format A5, nakład 100 egz.

FOLDERY

1. [Dwadzieścia pięć] **25 lat ratownictwa wysokościowego w ochronie przeciwpożarowej w Polsce**

Opracowali go Bogdan Romanowski, Dariusz Bednarek i Ewa Kraśniewska, pracownicy Wydziału Wydawnictw w Biurze Szkolenia Komendy Głównej PSP, wydała Komenda Główna PSP. Do folderu dołączono płytę CD wraz z prezentacją multimedialną stworzoną w formie strony internetowej. Format 29×21 cm (składany na trzy), nakład 30 000 egz.

2. **Folder o Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu**

Opracowali go Janusz Sosiński i Tomasz Wiśniewski. Wydała Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu. Format 10×20 cm, rozkładany w formie harmonijki, nakład 1000 egz., ss. 8.

3. [Czterdzieści pięć] **45 lat Krakowskiej Szkoły Pożarniczej 1960 – 1973 – 1992 – 2005**

Opracował go Krzysztof T. Kociotek, a wydała Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. Folder informacyjny o działalności Szkoły Aspirantów PSP w Krakowie z krótkim jej rysem historycznym. Format 11×11 cm, nakład 2000 egz., ss. 12.

4. **Bezpieczny dom**

Opracowali go pracownicy Szkoły Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy, wydała ta szkoła. Format A4 (składany na trzy), nakład 1000 egz.

5. **Bezpieczna szkoła**

Opracowali go pracownicy Szkoły Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy, wydała ta szkoła. Format A4 (składany na trzy), nakład 1000 egz.

6. **Chroń las przed pożarem**

Opracowali go pracownicy Szkoły Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy, wydała ta szkoła. Format A4 (składany na trzy), nakład 1000 egz.

7. **Pierwsza pomoc przy oparzeniach**

Opracowali go pracownicy Szkoły Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy, wydała ta szkoła. Format A4 (składany na trzy), nakład 1000 egz.

8. **Porady ognika jak się ognia unika**

Opracowali go pracownicy Szkoły Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy, wydała ta szkoła. Format A4 (składany na trzy), nakład 1000 egz.

9. **Resuscytacja krążeniowo-oddechowa niemowląt**

Opracował go Jarosław Kubacki, wydała Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy. Format A4 (składany na trzy), dodruk 1000 egz. wydania drugiego.

10. **Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dzieci**

Opracował go Jarosław Kubacki, wydała Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy. Format A4 (składany na trzy), dodruk 1000 egz. wydania drugiego.

11. **Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dorosłych**

Opracował go Jarosław Kubacki, wydała Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy. Format A4 (składany na trzy), dodruk 1000 egz. wydania drugiego.

12. **Uwaga zagrożenie**

Opracowali go pracownicy Szkoły Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy, wydała ta szkoła. Format A4 (składany), nakład 1000 egz.

13. **Centralne Muzeum Pożarnictwa**

Folder okolicznościowy opracowali pracownicy CMP w Mysłowicach. Format A4 (składany na trzy), nakład: po polsku – 1000 egz., po niemiecku – 1000 egz.

14. **Informator mistrzostw, Borne Sulinowo, 2-3 września 2005 r.**

Opracowali go pracownicy Wydziału Organizacji i Nadzoru Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie i wydała ta komenda. Zawiera informacje dla uczestników i gości Euroregionalnych Mistrzostw Polski Strażaków-Płetwonurków, które odbyły się na jeziorze Pile w Bornem Sulinowie (woj. zachodniopomorskie) 2–3 września 2005 r. Format A4 (składany na trzy), nakład 175 egz.

15. **Województwo zachodniopomorskie**

Opracowali go pracownicy Wydziału Organizacji i Nadzoru Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie i wydała ta komenda. Zawiera informacje na temat województwa zachodniopomorskiego. Format A4 (składany na trzy), nakład 175 egz.

16. **Państwowa Straż Pożarna województwa łódzkiego**

Opracowali go pracownicy Wydziału Organizacyjnego Komendy Wojewódzkiej PSP w Łodzi i wydała ta komenda. Format A4 (składany na trzy), nakład 250 egz.

17. [Sześćdziesięciolecie] **60-lecie Straży Pożarnej w Zielonej Górze**

Opracowała go Dorota Kowalczyk. Wydała Agencja Reklamowa DOX. Zawiera krótką historię powstania straży pożarnej w Zielonej Górze, informacje o grupach specjalistycznych i dane adresowe. Format 39×21 cm (składany na cztery), nakład 2000 egz.

18. **Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie**

Opracował go Zbigniew Nakielski, wydała Komenda Miejska PSP w Koszalinie oraz Wydział Promocji Urzędu Miejskiego w Koszalinie w celu popularyzacji Komendy Miejskiej PSP w Koszalinie. Format A4 (składany na trzy), nakład 250 egz.

19. **Komenda Powiatowa PSP w Chojnicach**

Wydała go Komenda Powiatowa PSP w Chojnicach z przeznaczeniem dla społeczeństwa i mediów. Format A5, ss. 4.

20. **OSP Władysławów**

Opracował go Piotr Krawczyk, wydał Gminny Ośrodek Kultury we Władysławowie. Zawiera informacje o historii Ochotniczej Straży Pożarnej we Władysławowie (województwo wielkopolskie). Format A4 (składany na trzy), nakład 300 egz.

21. **Bądź bezpieczny**

Autorami folderu są Wojciech Nolka i Dariusz Kapusta. Wydała go Komenda Powiatowa PSP w Grodzisku Wielkopolskim. Zawiera informacje profilaktyczne dla dzieci. Format A4 (składany na trzy), nakład 2000 egz.

22. **Komenda Powiatowa PSP w Grodzisku Wielkopolskim**

Autorami folderu są Wojciech Nolka i Dariusz Kapusta. Wydała go Komenda Powiatowa PSP w Grodzisku Wielkopolskim. Zawiera informacje o zasadach bezpieczeństwa i postępowaniu podczas różnych zdarzeń. Format A4 (składany na trzy), nakład 2000 egz.

23. [Stu] **100-lecie istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Modliszewie 1905–2005 i nadania symbolu wsi Modliszewo**

Opracował go Marek Bąkowski. Wydała Drukarnia MAJORCZYK w Gnieźnie. Zawiera informacje o historii OSP w Modliszewie. Format A4 (składany na trzy), nakład 1500 egz.

KALENDARZE

1. **Kalendarz książkowy PSP na rok 2006**

Wydała go Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej we współpracy z Fundacją Edukacja i Technika Ratownictwa. Dodatek do kalendarza opracował Wydział Wydawnictw w Biurze Szkolenia KG PSP na podstawie materiałów otrzymanych z poszczególnych biur KG PSP. Format A5, nakład 3000 egz., kalendarz ss. 353., dodatek do kalendarza ss. 44.

2. **Kalendarz plakatowy PSP na 2006 rok**

Kalendarz dwustronny opracowany przez Wydział Wydawnictw Komendy Głównej PSP. Wydała go Komenda Główna PSP we współpracy z Fundacją Edukacja i Technika Ratownictwa. Opracowanie graficzne: Aleksandra Jaworowska, LINEART. Druk: Wydawnictwa Przemysłowe WEMA sp. z o.o. Nakład 34 000 egz.

3. **Kalendarz trójdzielny „Przeglądu Pożarniczego” na 2006 rok**

Kalendarz opracował Bogdan Idźkowski, wydała Fundacja Edukacja i Technika Ratownictwa z przeznaczeniem dla jednostek organizacyjnych PSP oraz osób i firm współpracujących z redakcją „Przeglądu Pożarniczego”. Nakład 3000 egz.

4. **Kalendarzyk zmianowy samoprzylepny z logo „Przeglądu Pożarniczego” na rok 2006**

Opracowała i wydała go Fundacja Edukacja i Technika Ratownictwa. Format 9×13,5 cm, nakład 40 000 egz.

5. **Kalendarz plakatowy na rok 2006**

Wydała go Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie. Format B1, nakład 300 egz.

6. **Kalendarz plakatowy ścienny na rok 2006**

Opracował go Tomasz Wiśniewski, a wydała Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu. Format A1, nakład 500 egz.

7. **Kalendarz plakatowy na rok 2006**

Wydała go Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. Format B2, nakład 1000 egz.

8. **Kalendarz na rok 2006**

Wydała go Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy. Nakład 300 egz., ss. 36.

9. **Kalendarz biurkowy na 2006 rok**

Wydało go Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach. Zamieszczono w nim reprodukcje malarstwa akwarelowego sikawek i wozów strażackich. Nakład 1000 egz., ss. 15.

10. **Kalendarz kieszonkowy na rok 2006**

Jest to kalendarz dwustronny, opatrzony pracami laureatów Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Zapobiegajmy pożarom”, który wydał Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Nakład 25 000 egz.

11. **Kalendarz ścienny Komendy Miejskiej PSP m.st. Warszawy na 2005 rok**

Kalendarz zmianowy ścienny opracowali pracownicy Komendy Miejskiej PSP m.st. Warszawy, a wydała Pozytyw spółka jawna na zlecenie tej komendy. Format A2, nakład 1000 egz.

12. Lubuski kalendarz strażacki (plakatowy)

Opracował i wydał go Bogdan Borowczyk z Gorzowa Wielkopolskiego w celu popularyzacji ochrony przeciwpożarowej i jednostek Państwowej Straży Pożarnej działających w województwie lubuskim. Format B1, nakład 220 egz.

13. Kalendarz listkowy na rok 2006

Wydała go Komenda Wojewódzka PSP w Kielcach.

14. Kalendarz plakatowy na rok 2005

Wydała go Komenda Powiatowa PSP w Chojnicach. Przeznaczony jest dla społeczeństwa i instytucji współpracujących z komendą. Format A3.

15. Kalendarz plakatowy: Uwaga pożar

Opracował go Sławomir Wójtowicz, wydała Komenda Powiatowa PSP w Żarach. Zamieszczono w nim najlepsze prace uczestników konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży z powiatu żarskiego, zorganizowanego przez Komendę Powiatową PSP w Żarach wspólnie z Młodzieżowym Domem Kultury, z okazji Dni Ochrony Przeciwpożarowej. Format B1, nakład 1000 egz.

16. Kalendarz plakatowy na rok 2006

Jego projekt opracował Grzegorz Skrzypczak, a wydało go wydawnictwo OPAX w celu propagowania bezpieczeństwa pożarowego w powiecie wadowickim. Format B3, nakład 500 egz.

17. Kalendarz strażacki na rok 2006

Dwustronny kalendarz plakatowy opracowali pracownicy Starostwa Powiatowego, Komendy Powiatowej PSP i Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Dąbrowie Tarnowskiej, a wydała Firma Reklamowa Akcent Studio w Dąbrowie Tarnowskiej. Format B3, nakład 7000 egz.

18. Kalendarz ścienny Komendy Powiatowej PSP w Pruszkowie na 2006 rok

Opracował go Mariusz Kowszun, wydała Agencja Wydawnicza Ipol s.c. z Pruszkowa na zlecenie Komendy Powiatowej PSP w Pruszkowie z przeznaczeniem do użytku wewnętrznego oraz dla instytucji i firm współpracujących z komendą. Format 40×60 cm, nakład 260 egz.

19. Kalendarz ścienny trójdzielny na 2006 rok

Wydała go PiS Agencja Wydawniczo-Poligraficzna s.c. w Skarżysku-Kamiennej na zlecenie Komendy Powiatowej PSP w Jędrzejowie w celu popularyzacji działalności komendy i do wykorzystywania w codziennej pracy. Nakład 50 egz.

20. Kalendarz ścienny trójdzielny na 2006 rok

Wydała go PiS Agencja Wydawniczo-Poligraficzna s.c. w Skarżysku-Kamiennej na zlecenie Komendy Powiatowej PSP w Skarżysku-Kamiennej w celu popularyzacji działalności komendy i do wykorzystywania w codziennej pracy. Nakład 260 egz.

21. Kalendarz ścienny trójdzielny na 2006 rok

Wydała go PiS Agencja Wydawniczo-Poligraficzna s.c. w Skarżysku-Kamiennej na zlecenie Komendy Wojewódzkiej PSP w Kielcach w celu wykorzystywania go do promocji działalności komendy i w codziennej pracy. Nakład 150 egz.

22. **Kalendarz ścienny na 2006 rok**

Opracował go Wacław Klimas, wydał Mariusz Solach z Połajewa. Format A3, nakład 140 egz.

23. **Kalendarz ścienny trójdzielny Komendy Powiatowej PSP w Grodzisku Mazowieckim na 2006 rok**

Opracował go Hubert Chmielecki, wydała Komenda Powiatowa PSP w Grodzisku Mazowieckim z przeznaczeniem do użytku wewnętrznego i dla współpracujących z nią instytucji i firm. Nakład 500 egz.

24. **Kalendarz ścienny trójdzielny na 2006 rok**

Opracował go Wojciech Nolka, wydała Komenda Powiatowa PSP w Grodzisku Wielkopolskim. Nakład 200 egz.

25. **Kalendarz ścienny na 2006 rok**

Opracował go Jacek Wybierała, wydała Komenda Miejska PSP w Krotoszynie. Format 38×55 cm, nakład 1000 egz.

PLAKATY

1. **V Ogólnopolska Pielgrzymka Strażaków na Jasną Górę**

Projekt plakatu opracował Dariusz Bednarek, pracownik Wydziału Wydawnictw w Biurze Szkolenia Komendy Głównej PSP. Wydała Komenda Główna PSP. Format 29×41 cm, nakład 30 000 egz.

2. **Wiosna bez płomieni – ratujmy skowronki – czysty las**

Opracował go Krzysztof Kubik. Wydała Komenda Powiatowa PSP w Krośnie Odrzańskim, Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim, Komenda Powiatowa Policji w Krośnie Odrzańskim, Urząd Miasta w Krośnie Odrzańskim, Nadleśnictwo Krosno Odrzańskie z siedzibą w Osiecznicy w ramach kampanii „Wiosna bez płomieni – ratujmy skowronki – czysty las”. Posłużył do informowania społeczeństwa powiatu krośnieńskiego o zagrożeniach i niebezpieczeństwach spowodowanych wypalaniem pozostałości roślinnych na nieużytkach. Nakład 1000 egz.

ULOTKI

1. **Zasady postępowania na wypadek powstania poważnej awarii**

Opracowali ją pracownicy Komendy Wojewódzkiej PSP w Warszawie, wydało Happy Studio DTP Agnieszka Kawalec-Brzeska na zlecenie Komendy Wojewódzkiej PSP w Warszawie. Informuje mieszkańców Warszawy, jak mają postępować w razie awarii przemysłowej w zakładach zlokalizowanych w pobliżu ich miejsca zamieszkania. Została wydana w związku z uczestnictwem Komendy Wojewódzkiej PSP w Warszawie w realizacji projektu pt. „System szkoleń w zakresie ratownictwa chemiczno-ekologicznego w ramach postanowień dyrektywy SEVESO II – etap I”. Format A5, nakład 10 000 egz., ss. 4.

2. **Działania proekologiczne Państwowej Straży Pożarnej**

Opracowali ją pracownicy Komendy Miejskiej PSP w Poznaniu. Wydała ta komenda oraz Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Przeznaczona jest dla mieszkańców Poznania. Format A4 (składana na trzy), nakład 1000 egz., jedna strona.

3. **Komenda Miejska PSP radzi**

Opracowali ją pracownicy Komendy Miejskiej PSP w Poznaniu. Wydała ta komenda oraz Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Przeznaczona jest dla mieszkańców Poznania. Format A4 (składana na dwa), nakład 1000 egz., jedna strona.

4. **Ochrona środowiska**

Opracowali ją pracownicy Komendy Miejskiej PSP w Poznaniu. Wydała ta komenda oraz Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Przeznaczona jest dla mieszkańców Poznania. Format A4 (składana na trzy), nakład 1000 egz., jedna strona.

5. **Ratownictwo i ochrona środowiska**

Opracowali ją pracownicy Komendy Miejskiej PSP w Poznaniu. Wydała ta komenda oraz Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Przeznaczona jest dla mieszkańców Poznania. Format A4 (składana na trzy), nakład 1000 egz., jedna strona.

6. **Na straży Twojego bezpieczeństwa**

Wydała ją Komenda Powiatowa PSP w Pleszewie. Zawiera informacje jak zachować się w sytuacjach kryzysowych. Format A4 (składana na pół), nakład 2600 egz.

7. **Tlenek węgla – cichy zabójca**

Wydała ją Komenda Powiatowa PSP w Gdyni. Zawiera informacje o zagrożeniach, jakie powoduje tlenek węgla. Format A4 (składana na trzy), nakład 10 000 egz.

8. **Bezpieczne wakacje – bezpieczne dziecko**

Materiał dydaktyczny opracowali Piotr Galant, Zbigniew Starzyk i Dariusz Gieroń, wydała Komenda Powiatowa PSP we Włoszczowie. Format A4, nakład 30 egz., ss. 2.

9. **Jak bezpiecznie spędzić ferie?**

Materiał dydaktyczny opracowali P. Galant, Z. Starzyk i D. Gieroń, wydała Komenda Powiatowa PSP we Włoszczowie. Format A4, nakład 30 egz., ss. 2.

10. **Las naszym dobrem**

Materiał dydaktyczny opracowali P. Galant, Z. Starzyk i D. Gieroń, wydała Komenda Powiatowa PSP we Włoszczowie. Format A4, nakład 7 egz., ss. 2.

11. **Podstawowe zasady bezpieczeństwa pożarowego podczas użytkowania ozdób świątecznych**

Materiał dydaktyczny opracowali P. Galant, Z. Starzyk i D. Gieroń, wydała Komenda Powiatowa PSP we Włoszczowie. Format A4, nakład 7 egz., jedna strona.

12. **Podstawowe zasady bezpiecznego użytkowania materiałów pirotechnicznych**

Materiał dydaktyczny opracowali P. Galant, Z. Starzyk i D. Gieroń, wydała Komenda Powiatowa PSP we Włoszczowie. Format A4, nakład 7 egz., jedna strona.

13. **Podstawowe zasady postępowania z urządzeniami i instalacjami grzewczymi**

Materiał dydaktyczny opracowali P. Galant, Z. Starzyk i D. Gieroń, wydała Komenda Powiatowa PSP we Włoszczowie. Format A4, nakład 7 egz., ss. 3.

14. **Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla organizatorów balów sylwestrowych, studniówkowych, karnawałowych**

Materiał dydaktyczny opracowali P. Galant, Z. Starzyk i D. Gieroń, wydała Komenda Powiatowa PSP we Włoszczowie. Format A4, nakład 7 egz., ss. 3.

15. **Podstawowe wymagania związane z organizacją imprez o charakterze masowym**

Materiał dydaktyczny opracowali P. Galant, Z. Starzyk i D. Gieroń, wydała Komenda Powiatowa PSP we Włoszczowie. Format A4, nakład 7 egz., ss. 2.

16. **Zasady bezpieczeństwa pożarowego przy pracach polowych**

Materiał dydaktyczny opracowali P. Galant, Z. Starzyk i D. Gieroń, wydała Komenda Powiatowa PSP we Włoszczowie. Format A4, nakład 7 egz., ss. 2.

17. **Wypalanie traw zabija**

Opracowali ją pracownicy Komendy Powiatowej PSP w Łasku, a wydał Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi i Komenda Powiatowa PSP w Łasku w ramach programu edukacyjnego dla młodzieży szkolnej „Zakaz wypalania traw i pozostałości roślinnych”. Format A4, nakład 5000 egz., ss. 4.

PLANY LEKCJI

1. **Plan lekcji**

Wydała go Komenda Powiatowa PSP w Gdyni. Przeznaczony jest dla dzieci. Format A4, nakład 5000 egz.

2. **Plan lekcji Wiosna bez płomieni – ratujmy skowronki – czysty las**

Opracował go Krzysztof Kubik. Wydała Komenda Powiatowa PSP w Krośnie Odrzańskim, Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim, Komenda Powiatowa Policji w Krośnie Odrzańskim, Urząd Miasta w Krośnie Odrzańskim, Nadleśnictwo Krosno Odrzańskie z siedzibą w Osiecznicy w ramach kampanii „Wiosna bez płomieni – ratujmy skowronki – czysty las”. Posłużył do informowania uczniów uczęszczających do szkół w powiecie krośnieńskim o zagrożeniach i niebezpieczeństwach spowodowanych wypalaniem pozostałości roślinnych na nieużytkach. Nakład 3000 egz.

ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI

Wiosna bez płomieni – ratujmy skowronki – czysty las

Opracował ją Krzysztof Kubik. Wydała Komenda Powiatowa PSP w Krośnie Odrzańskim, Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim, Komenda Powiatowa Policji w Krośnie Odrzańskim, Urząd Miasta w Krośnie Odrzańskim, Nadleśnictwo Krosno Odrzańskie z siedzibą w Osiecznicy w ramach kampanii „Wiosna bez płomieni – ratujmy skowronki – czysty las”. Posłużyła do infor-

mowania społeczeństwa powiatu krośnieńskiego o zagrożeniach i niebezpieczeństwach spowodowanych wypalaniem pozostałości roślinnych na nieużytkach. Nakład 1000 egz.

KARTY POCZTOWE

1. **Karta świąteczno-noworoczna**

Opracował ją Bogdan Idźkowski, wydała Komenda Główna PSP. Format 20×21 cm (składana na pół), nakład 700 egz.

2. **Karty pocztowe**

Karty te, na których umieszczono prace laureatów Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Zapobiegajmy pożarom”, wydał Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Nakład 42 000 egz.

3. **Multimedialna pocztówka dźwiękowa**

Opracował ją i wydał Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Nakład 15 000 egz. Pocztówkę tę załączono do czasopisma „Strażak” 2005, nr 12 ukazującego się w nakładzie 12 000 egz.

4. Karta korespondentka **Euroregionalne Mistrzostwa Polski Strażaków-Płetwonurków, Borne Sulinowo, wrzesień 2005 r.**

Opracowali ją pracownicy Wydziału Organizacji i Nadzoru Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie, a wydała Poczta Polska z okazji Euroregionalnych Mistrzostw Polski Strażaków-Płetwonurków, które odbyły się na jeziorze Pile w Bornem Sulinowie (woj. zachodniopomorskie) 2–3 września 2005 r. Nakład 500 egz.

5. Karty korespondentki **60 lat pożarnictwa zawodowego na Pomorzu Zachodnim**

Komplet 31 kart korespondentek opracowali pracownicy Wydziału Organizacji i Nadzoru Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie, a wydała Poczta Polska. Karty przedstawiają siedzibę Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie, Wojewódzki Ośrodek Szkolenia PSP w Bornem Sulinowie oraz komendy powiatowe i miejskie PSP w województwie zachodniopomorskim wraz z jednostkami ratowniczo-gaśniczymi. Nakład 600 kompletów. Oprócz tego karty korespondentki, wchodzące w skład kompletu, wydano jako pojedyncze karty pocztowe. Nakład 3305 egz.

6. Karta pocztowa **120 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Wieleniu**

Projekt jej opracował Krzysztof Drab, a wydała Poczta Polska. Format 15×10,5 cm, nakład 500 egz.

7. Pocztówka **Ochotnicza Straż Pożarna we Władysławowie**

Wydał ją Unikom T&T Turek z okazji 115-lecia OSP we Władysławowie (województwo wielkopolskie). Format 14,5×10 cm, nakład 300 egz.

8. Karta pocztowa **30-lecie Zawodowej Straży Pożarnej w Wolsztynie 1975–2005**

Jej projekt opracował Kazimierz Wojciski, wydała ją Wydawnictwo FORTES w Wolsztynie. Format 15×10,5 cm, nakład 300 egz.

FILMY

1. **Z archiwum – wybuch gazu w wieżowcu**

Krótki film dydaktyczny przeznaczony do wykorzystywania w multimedialnych treningach decyzyjnych, ukazujący skutki wybuchu gazu w wielokondygnacyjnym budynku mieszkalnym. Jest to próba uświadomienia osobom ćwiczącym, z jakimi problemami będą mieli do czynienia, gdy sprawdzi się najgorszy scenariusz i dojdzie do zawalenia się budynku.

Realizacja: Joanna Szewczyk. Współpraca: Ewa Majczak. Czas trwania 4 minuty. Film wykonano w Pracowni Pomocy Dydaktycznych Centrum Edukacji Bezpieczeństwa Powszechnego SGSP. Wykorzystano w nim zdjęcia wykonane przez stacje telewizyjne TVP1, TVP2 i Polsat.

2. **Działania PSP po katastrofie cysterny przewożącej palną ciecz**

Film opracowała i nagrała na płycie DVD Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. Czas trwania 13 minut. Nakład 135 płyt.

3. **Gaszenie opon samochodowych**

Film opracowała i nagrała na płycie DVD Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. Czas trwania 7,5 minuty. Nakład 140 płyt.

4. **Gaszenie samochodów mgłą wodną**

Film opracowała i nagrała na płycie DVD Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. Czas trwania 7 minut. Nakład 135 płyt.

5. **Pierwsza pomoc przedlekarska**

Film opracowała i nagrała na płycie DVD Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. Czas trwania 5 minut. Nakład 135 płyt.

6. **Podręczny sprzęt gaśniczy**

Film opracowała i nagrała na płycie DVD Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. Czas trwania 18,5 minuty. Nakład 135 płyt.

7. [Osiemdziesiąt] **80 lat OSP Śmieszkowo**

Film przedstawia uroczystość nadania sztandaru OSP w Śmieszkowie z okazji osiemdziesiątej rocznicy jej powstania i działalności, która odbyła się 22 maja 2005 r. Opracował go Jan Stróżyński. Został nagrany na płycie CD. Nakład 40 płyt.

PREZENTACJE MULTIMEDIALNE

1. **Prezentacje i animacje Centralnej Szkoły PSP w Częstochowie**

Pracownicy Centralnej Szkoły PSP w Częstochowie opracowali:

● Prezentacje multimedialne:

- układ nerwowy i narządy zmysłów,
- Mistrzostwa Polski Strażaków w Piłce Siatkowej,
- poczet sztandarowy,
- węży ratunkowe,

- szkoła pożarnicza w miejscowości Hoya (Niemcy),
  - szkoła pożarnicza w Heyrothsberge (Niemcy),
  - Targi Interschutz w Hamburgu,
  - tsunami,
  - AIDS i węglik,
  - znaki bezpieczeństwa,
  - flash over,
  - poligon szkolny,
  - centralne odwody operacyjne,
  - system szkolenia strażaków ochotniczych straży pożarnych,
  - prezentacja ukazująca bieżącą działalność szkoły.
- Animacje:
    - Fire-Pro,
    - techniki gaszenia pożarów wewnątrz budynków,
    - gaszenie za pomocą CO₂,
    - czujki pożarowe,
    - trójwymiarowa symulacja przebiegu pożaru w pokoju.

Powyższe prezentacje i animacje są dostępne na stronie internetowej Centralnej Szkoły PSP w Częstochowie (www.cspsp.pl). W razie większej objętości plików szkoła przesyła je po zamówieniu telefonicznym.

2. **Prezentacja o Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu**

Prezentację na płycie CD opracował Janusz Sosiński, a wydała Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu. Nakład 100 płyt.

3. **Systemy i urządzenia przeciwpożarowe**

Prezentację multimedialną opracowało i nagrało na płycie CD w nakładzie 200 płyt Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie dla uczestników Konferencji Technicznej VdS Schadenverhütung nt. „Systemów i urządzeń przeciwpożarowych”, która odbyła się 30 maja 2005 r. Współorganizatorem konferencji było CNBOP. Tekst nagrany na płycie po polsku przetłumaczyli z języka niemieckiego Jan Czardybon, Jacek Zboina i G. Mroczo. Płyta zawiera:

- tłumaczenia wytycznych: VdS 2038, VdS 2221, VdS 2380, VdS 2381, VdS 2496, VdS 2870, VdS 2878 z języka niemieckiego na język polski;
- systemy i urządzenia przeciwpożarowe – przewodnik po producentach i firmach usługowych;
- wykaz przepisów i norm dotyczących systemów i urządzeń przeciwpożarowych;
- informacje o certyfikacji wyrobów i usług z dziedziny ochrony przeciwpożarowej.

4. **Działalność Komendy Powiatowej PSP w Czarnkowie za 2004 r.**

Prezentację multimedialną na płycie CD opracował Wojciech Pawłowski, a wydała Komenda Powiatowa PSP w Czarnkowie. Nakład 10 płyt.

5. [Studwudziesto] **120-lecie Ochotniczej Straży Pożarnej w Wieleniu**

Prezentację multimedialną na płycie CD opracował Krzysztof Drab, a wydał Urząd Miejski w Wieleniu. Przedstawia ona rys historyczny i współczesną działalność Ochotniczej Straży Pożarnej w Wieleniu. Nakład 200 płyt.